

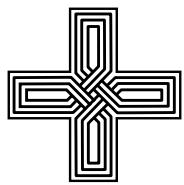

SLUŽBENE
VIJESTI
HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

GODIŠTE XVII. □ ZAGREB 2018.

BROJ 1 (23)

DOKUMENTI
PORUKE · IZZAVE · PISMA
PRIOPĆENJA
IMENOVANJA

SLUŽBENE VIJESTI
HRVATSKE BISKUPSKE
KONFERENCIJE
BROJ 1 (23)
GODIŠTE XVII.
ZAGREB 2018.

SADRŽAJ

DOKUMENTI

„Placuit Deo“ – Pismo Kongregacije za nauk vjere biskupima Katoličke Crkve o nekim aspektima kršćanskoga spasenja.....	2
Moći u Crkvi: Vjerodostojnost i čuvanje – Uputa Kongregacije za kauze svetih	6

PORUKE • IZJAVE • PISMA

Poruka Svetoga Oca Franje za 26. svjetski dan bolesnika (11. veljače 2018.)	12
Poruka Svetoga Oca Franje za korizmu 2018.....	13
Poruka Svetoga Oca Franje za Svjetski dan mladih 2018.....	15
Poruka Svetoga Oca Franje Urbi et orbi, Uskrs 2018.	18
Poruka Svetoga Oca Franje za 55. Svjetski dan molitve za duhovna zvanja, 22. travnja 2018.	19
Poruka Svetoga Oca Franje za 52. Svjetski dan sredstava društvene komunikacije	21
Poruka za Dan posvećenja klera 2018.	23
Izjava Hrvatske biskupske konferencije o ratifikaciji Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji	25
Savjest – čuvar čovjekova dostojanstva i slobode	
Izjava Komisije „Iustitia et pax“ Hrvatske biskupske konferencije	26
Poruka za Dan života predsjednika Vijeća HBK za život i obitelj	27
Poruka za Nedjelju turizma predsjednika Odbora HBK za pastoral turista	28
Poruka za Nedjelju Dobrog Pastira – 2018. predsjednika Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja	29
Pismo biskupa Đakovačko-osječke crkvene pokrajine o 10. obljetnici njezina utemeljenja	30

PRIOPĆENJA

Priopćenje s 56. plenarnog zasjedanja Sabora HBK (Zagreb, 10. – 12. travnja 2018.)	31
Priopćenje s 20. Redovnog godišnjeg zajedničkog zasjedanja HBK i BK BiH.....	32
Priopćenje Komisije »Iustitia et pax« HBK o arbitražnom sporu s Republikom Slovenijom i o održavanju usmene rasprave 2. svibnja 2018. o slovenskom zahtjevu za mišljenjem Europske komisije	33
Priopćenje Stalnog vijeća HBK o referendumskim inicijativama.....	34

IMENOVANJA

Mons. Petar Palić, generalni tajnik Hrvatske biskupske konferencije, imenovan hvarskim biskupom.....	35
Imenovani ravnatelj i glavni urednik Hrvatske katoličke mreže	35

IZDAJE
**HRVATSKA BISKUPSKA
KONFERENCIJA**

Ksaverska cesta 12A
Tel. 01 5635 009
e-mail: hbk@hbk.hr

UREDNIK
PETAR PALIĆ

GRAFIČKA PRIPREMA
TOMISLAV KOŠČAK, HILP

TISAK
DENONA, Zagreb

ISSN 1332-2354

DOKUMENTI

PLACUIT DEO

Pismo Kongregacije za nauk vjere biskupima Katoličke Crkve o nekim aspektima kršćanskoga spasenja

I. Uvod

1. „Bogu se svidjelo da u svojoj dobroti i mudrosti objavi samoga sebe te priopći otajstvo svoje volje (usp. Ef 1,9), kojim ljudi po Kristu, Riječi tijelom postaloj, u Duhu Svetom imaju pristup k Ocu te postaju zajedničari božanske naravi (usp. Ef 2, 18; 2 Pt 1, 4). [...] Tom objavom [...] dubina istine i o Bogu i o čovjekovu spasenju u punom [je] svjetlu zasjala u Kristu, koji je ujedno i posrednik i punina sve objave.”^[1] Nauk o spasenju u Kristu potrebno je uвijek iznova produbljivati. Pogleda čvrsto upravljenia u Gospodina Isusa, Crkva se s majčinskom ljubavlju okreće svim ljudima da bi im navijestila cjelokupni naum Očeva Saveza koji, po Duhu Svetom, želi „uglaviti u Kristu sve” (Ef 1,10). Ovo Pismo namjerava istaknuti, na tragu velike tradicije vjere i pozivajući se, poglavito, na učenje pape Franje, neke aspekte kršćanskoga spasenja, koji danas mogu biti teški za razumijevanje zbog novih kulturnih promjena.

II. Utjecaj današnjih kulturnih promjena na značenje kršćanskoga spasenja

2. Suvremeni svijet nailazi na stanovite teškoće u shvaćanju isповijedanja kršćanske vjere, u kojoj se naviješta Isusa jedinoga Spasitelja cijelog čovjeka i čitava čovječanstva (usp. Dj 4,12; Rim 3,23-24; 1 Tim 2,4-5; Tit 2,11-15).^[2] S jedne strane, individualizam usredotočen na autonomnog subjekta nastoji promatrati čovjeka kao biće čije ostvarenje ovisi isključivo o njegovim silama.^[3] U toj viziji, Kristov lik odgovara više nekom modelu koji nadahnjuje plemenita djela svojim riječima i svojim činima, nego Onomu koji preoblikuje ljudsko stanje, prijetjelovljujući nas u novu egzistenciju koja je pomirena s Ocem i među nama po Duhu (usp. 2 Kor 5,19; Ef 2,18). S druge strane, širi se vizija o čisto unutarnjem spasenju, koja možda budi snažno osobno uvjerenje ili snažan

osjećaj sjedinjenosti s Bogom, ali ne uzima u obzir potrebu prihvaćanja, ozdravljenja i obnove naših odnosa s drugima i sa stvorenim svijetom. U toj perspektivi postaje teško shvatiti smisao Utjelovljenja Riječi, po kojoj se On učinio članom ljudskom obitelji, preuzevši naše tijelo i našu povijest, radi nas ljudi i radi našega spasenja.

3. Sveti Otac Franjo, u svom redovitom naučavanju, često je spominjao dvije tendencije koje predstavljaju dva upravo spomenuta zastranjenja i koje su u nekim svojim aspektima nalik dvama drevnim krivovjerjima, pelagijanizmu i gnosticizmu.^[4] U naše vrijeme širi se određeni neo-pelagijanizam prema kojemu pojedinac, radikalno samostalan, umišlja da sam sebe spašava, ne priznajući da ovisi, u najvećim dubinama svoga bića, o Bogu i drugima. Prema tome shvaćanju spasenje ovisi o snagama pojedinca, ili nekim čisto ljudskim strukturama, nesposobnima da prihvate novost Duha Božjega.^[5] Određeni neo-gnosticizam, sa svoje strane, predstavlja čisto unutarnje spasenje, zatvoreno u subjektivizam.^[6]

U tome modelu spasenje se sastoji u uzdizanju, u sposobnosti „umom se izdići iznad Isusova tijela i vinuti se do otajstava nepoznatog božanstva”.^[7] Tako si umišlja da može oslobođiti osobu od materijalnoga tijela i kozmosa, u kojima se više ne otkriva tragove providnosne ruke Stvoritelja, nego se vidi samo stvarnost bez smisla, koja je tuđa temeljnog identitetu osobe i kojom čovjek može lako manipulirati radi ostvarivanja vlastitih interesa.^[8] Jasno je, osim toga, da se usporedbom s pelagijanističkim i gnostičkim krivovjerjem namjerava tek podsetiti na opće zajedničke značajke, ne ulazeći u sudove o točnoj naravi drevnih zabluda. Velika je, zapravo, razlika između današnjega sekulariziranog društva i društvenog konteksta prvih kršćanskih stoljeća, u kojima su ova krivovjerja nastala.^[9] Ipak, s obzirom da gnosticizam i pelagianizam predstavljaju trajne opasnosti za pogreš-

no razumijevanje biblijske vjere, moguće je naći određene sličnosti između drevnih krivovjerja i današnjih upravo opisanih tendencija.

4. Bilo neo-pelagijanistički individualizam bilo neo-gnostički prijezir tijela nagrduju ispovijedanje vjere u Krista, jedinoga i općega Spasitelja. Kako bi Krist mogao posredovati Savez čitave ljudske obitelji, ako je čovjek izolirani pojedinac, koji ostvaruje samoga sebe u punini svojim vlastitim snagama, kao što predlaže neo-pelagijanizam? I kako bi nam moglo doći spasenje po Isusovu Utjelovljenju, njegovu životu, smrti i uskrsnuću u njegovu pravom tijelu, ako je ono što jedino vrijedi oslobođenje nutarnje stvarnosti ljudskog bića od ograničenosti tijela i materije, prema neo-gnastičkoj viziji? Nasuprot tim dvjema tendencijama, ovim se Pismom želi ponovno potvrditi da se spasenje sastoji u našem sjedinjenju s Kristom, koji je, svojim utjelovljenjem, životu, smrću i uskrsnućem donio novu vrstu odnosa s Ocem i među ljudima i uveo nas u te odnose zahvaljujući daru Duha, kako bismo se mogli sjediniti s Ocem kao sinovi u Sinu, i postati jedno tijelo u „prvorodenu među mnogom braćom” (Rim 8,29).

III. Ljudska čežnja za spasenjem

5. Čovjek, izravno ili neizravno, doživjava sebe kao misterij: ‘Tko sam ja? Postojim, a ipak nemam u sebi počelo svoga postojanja?’ Svaka osoba, na svoj način, traži sreću i nastoji je postići služeći se sredstvima koja joj stoje na raspolaganju. Ipak, ovu se opću težnju ne mora nužno izraziti ili izreći; dapače, ona je tajnija i skrivenija negoli se može činiti, i spremna je otkriti se u posebnim slučajevima. Vrlo često ona se podudara s nadom u fizičko zdravlje; katkad poprima oblik tjeskobe za većim materijalnim blagostanjem; često se izražava kao potreba za nutarnjim mirom i mirnim suživotom s bližnjim. S druge strane, dok se pitanje spasenja predstavlja kao zauzetost prema većem dobru, ono zadržava također značajku otpora i nadvladavanja bola. Borbi za postizanje dobra pridružuje se borba za obranu od zla: od neznanja i od pogreške, od krvljičnosti i od slabosti, od bolesti i od smrti.

6. Glede ovih težnji vjera u Krista nas uči – odbacujući svaku umišljenost o samoostvarenju – da se one mogu posvema ispuniti jedino ako sâm Bog to učini mogućim, privlačeći nas k sebi. Potpuno spasenje osobe ne sastoji se u stvarima koje bi čovjek mogao sam po sebi postići, kao što su posjed ili materijalno blagostanje, znanje ili sposobnosti, moć ili utjecaj na druge, dobar glas i samozadovoljstvo.^[10] Ništa od stvorenoga ne može potpuno zadovoljiti čovjeka, jer Bog nas je odredio za zajedništvo s Njim i naše će srce biti nemirno dok se ne smiri u Nje-

mu.^[11] „Konačni čovjekov poziv zaista [je] samo jedan, i to božanski.”^[12] Objava, na taj način, se ne ograničava na naviještanje spasenja kao odgovor na bilo koje suvremenno očekivanje. „Ako bi se otkupljenje, naprotiv, trebalo prosuđivati ili mjeriti prema egzistencijalnim potrebama ljudskih bića, kako bismo mogli izbjegći sumnju da smo jednostavno stvorili boga otkupitelja prema vlastitim potrebama?”^[13]

7. Potrebno je, osim toga, potvrditi da se, prema biblijskoj vjeri, porijeklo zla ne nalazi u materijalnom i tjelesnom svijetu koji se doživjava kao ograničenje ili kao zatvor iz kojega bismo trebali biti spašeni. Naprotiv, vjera navješćuje da je sav svemir dobar, budući da ga je Bog stvorio (usp. Post 1,31; Mudr 1,13-14; 1 Tim 4,4), a da je zlo koje najviše šteti čovjeku ono što izlazi iz njegova srca (usp. Mt 15,18-19; Post 3,1-19). Svojim grijesima čovjek je napustio izvor ljubavi i gubi se u lažnim oblicima ljubavi, koji ga sve više zatvaraju u njega samoga. To odvajanje od Boga – od Onoga koji je izvor zajedništva i života – dovodi do gubljenja sloge među ljudima i čovjeka sa svijetom, uvodeći vladavinu rasula i smrti (usp. Rim 5,12). Slijedom toga, spasenje koje nam naviješta vjera ne odnosi se samo na našu unutarnju stvarnost, nego na naše cijelo biće. Naime, čitava osoba, tijelo i duša, je stvorena od Božje ljubavi, na njegovu sliku i primjeru, i pozvana je živjeti u zajedništvu s Njim.

IV. Krist, Spasitelj i Spasenje

8. Ni u jednom trenutku čovjekova hoda Bog nije prestaо nuditi svoje spasenje Adamovim sinovima (usp. Post 3,15), sklapajući savez sa svim ljudima u Noi (usp. Post 9,9) i kasnije s Abrahamom i njegovim potomstvom (usp. Post 15,18). Božje spasenje poprima tako stvarateljski red u kojemu sudjeluju svi ljudi i prati ih na njihovu konkretnom putu kroz povijest. Izabравši si jedan narod, kojemu je ponudio sredstva za borbu protiv grijeha i za približavanje Njemu, Bog je pripravio dolazak „snage spasenja u domu Davida, sluge svojega” (Lk 1,69). U punini vremenâ, Bog je poslao na svijet svoga sina, koji je naviještao kraljevstvo Božje, liječeći svaku bolest (usp. Mt 4,23). Ozdravljenja koja je činio Isus, u kojima se uprisutnjivala Božja providnost, bila su znak koji je upućivao na njegovu osobu, na Onoga koji se u punini objavio kao Gospodar života i smrti u svom pashalnom događaju. Prema Evandelju, spasenje za sve narode započelo je prihvaćanjem Isusa: „Danas je došlo spasenje ovoj kući” (Lk 19,9). Radosna vijest spasenja ima ime i lice: to je Isus Krist Sin Božji Spasitelj. „Biti kršćanin nije rezultat neke etičke odluke ili neke velike ideje, već je to susret s događajem, s Osobom, koja životu daje novi obzor i zajedno s time konačni pravac.”^[14]

9. Kršćanska vjera, tijekom svoje stoljetne tradicije, osvjetljivala je, različitim slikama, ovo spasenjsko djelo utjelovljenoga Sina. Pritom nikada nije odvajala iscjeliteljski aspekt spasenja, po kojem nas Krist otkupljuje od grijeha, od aspekta uzdizanja, po kojem nas On čini sinovima i kćerima Božjim, dionicima njegove božanske naravi (usp. 2 Pt 1,4). Promatraljući spasenjsku perspektivu u silaznom pravcu, to jest polazeći od Boga koji dolazi da otkupi ljude, Isus je prosvjetitelj i objavitelj, otkupitelj i oslobođitelj, Onaj koji pobožanstvenjuje i opravdava čovjeka. Prema uzlaznoj perspektivi, pak, to jest polazeći od ljudi koji se obraćaju Bogu, Krist je Vrhovni svećenik Novoga saveza, koji, u ime čitavoga ljudskog roda, prinosi Ocu savršeno bogoštovlje: žrtvuje se, okajava grijeha i ostaje trajno živ da nas zagovara. Na taj način se u Isusovu životu javlja čudesna sinergija Božjega i ljudskog djelovanja, koja pokazuje svu neutemeljnost individualističke perspektive. Silazna perspektiva svjedoči o apsolutnom prvenstvu slobodnoga Božjeg djelovanja; poniznost kojom se prima Božje darove, prije svakoga našeg djelovanja, bitna je za nas kako bismo mogli odgovoriti na njegovu spasenjsku ljubav. Istodobno, uzlazna perspektiva nas podsjeća da je, posredstvom potpuno ljudskoga djelovanja svoga Sina, Otac htio obnoviti naše djelovanje, da bismo, suobličeni Kristu, mogli vršiti „dobra djela, koja Bog unaprijed pripravi da u njima živimo” (Ef 2,10).

10. Jasno je, k tome, da se spasenje koje je Isus donio u samoj svojoj osobi ne događa samo na unutarnji način. Sin, da bi mogao svakoj osobi učiniti pristupačnim spasenjsko zajedništvo s Bogom, je postao čovjekom (usp. Iv 1,14). Upravo uzimajući na sebe tijelo (usp. Rim 8,3; Heb 2,14; 1 Iv 4,2), rodivši se od žene (usp. Gal 4,4), „Sin Božji postade sin čovječji”^[15] i naš brat (usp. Heb 2,14). Tako, budući da je On došao da bude dio ljudske obitelji, „na neki način [se] sjedinio sa svakim čovjekom”^[16] i uspostavio novi red odnosâ s Bogom, svojim Ocem, i sa svim ljudima, u koji možemo biti uključeni kako bismo bili dionici samog njegova života. Kao posljedica toga, preuzimanje ljudskog tijela, ne samo da ne ograničava spasenjsko djelo, već omogućuje Kristu da na konkretan način posreduje Božje spasenje za sve Adamove sinove i kćeri.

11. Zaključno, da bi se odgovorilo kako na individualistički redukcionizam pelagijanističke tendencije, tako i na onaj neo-gnostički koji obećava čisto unutarnje spasenje, moramo podsjetiti na koji način Isus jest Spasitelj. On se nije ograničio na to da nam pokaže put koji vodi do susreta s Bogom, put koji bismo potom mogli sami proći, poslušni njegovim riječima i nasljeđujući njegov

primjer. Krist je, prije svega, da bi nam otvorio vrata oslobođenja, sâm postao put: „Ja sam Put” (Jv 14,6).^[17] Osim toga, ovaj put nije čisto unutarnji put na marginama naših odnosa s drugima i sa stvorenim svijetom. Na protiv, Isus nam je darovao „put nov i živ što nam ga On otvorio kroz [...] svoje tijelo” (Heb 10,20). Stoga, Krist je Spasitelj budući da je preuzeo na sebe naše čitavo čovještvo i živio puni ljudski život, u zajedništvu s Ocem i braćom. Spasenje se, dakle, sastoji u tomu da se pridružimo njegovom životu, primajući njegova Duha (usp. Iv 4,13).^[18] On je, istodobno, Spasitelj i Spasenje.

V. Spasenje u Crkvi, Kristovu tijelu

12. Mjesto u kojem primamo spasenje, koje je donio Isus, je Crkva, zajednica onih koji, budući da su pridruženi novom redu odnosa koji je Krist započeo, mogu primiti puninu Duha Kristova (usp. Rim 8,9). Razumjeti ovo spasenjsko posredovanje Crkve je silno važna pomoć u prevladavanju svih redukcionističkih tendencija. Spasenje koje nam Bog nudi, zapravo, ne postiže pojedinač vlastitim silama, kao što bi htio neo-pelagijanizam, već se spasenje temelji na odnosima koji potječu od utjelovljenoga Sina Božjega i koji oblikuju zajedništvo Crkve. Osim toga, budući da milost koju nam Krist daje nije, kako tvrdi neo-gnostička vizija, čisto unutarnje spasenje, nego nas uvodi u konkretne odnose koji je On sam živio, Crkva je vidljiva zajednica: u njoj dodirujemo tijelo Kristovo, na poseban način u najsironašnijoj i trpećoj braći i sestrama. Stoga, spasenjsko posredovanje Crkve, koja je „sveopći sakrament spasenja”^[19], daje nam sigurnost da se spasenje ne sastoji u samoostvarenju pojedinca kao jedinke, a niti u njegovu unutarnjem stapanju s božanskim, nego u pridruživanju u zajednicu osoba koja sudjeluje u zajedništvu Trojstva.

13. Kako individualistička tako i čisto nutarnja vizija spasenja u opreci su sa sakramentalnom ekonomijom spasenja po kojoj je Bog htio spasiti čovjeka. Sudjelovanje, u Crkvi, u novom redu odnosâ, koje je započeo Krist, događa se po sakramentima, od kojih su krštenje vrata,^[20] a euharistija izvor i vrhunac.^[21] Tako se može vidjeti svu neutemeljenost umišljaja o samo-spasenju, koje ovisi isključivo o ljudskim snagama. U vjeri, nasuprot tome, isповijedamo da smo spašeni po krštenju, koje u nas utiskuje neizbrisivi biljež pripadnosti Kristu i Crkvi, iz čega proizlazi preoblikovanje našega konkretnog načina življjenja odnosa s Bogom, s ljudima i sa stvorenim svijetom (usp. Mt 28,19). Tako, očišćeni od istočnog i svakog drugoga grijeha, pozvani smo na novi život suobličen s Kristom (usp. Rim 6,4). Milošću sedam sakramenata, vjernici neprestano rastu i bivaju duhovno obnovljeni, posebice kada hod postaje zamor-

niji i ne manjka padova. Kad, grijeseći, napuštaju svoju ljubav prema Kristu, mogu, po sakramenu pokore, biti ponovno uvedeni u red odnosa koje je uspostavio Krist, da bi išli putom kojim je on hodio (usp. 1 Iv 2,6). Na taj način s nadom gledamo na posljednji sud, na kojemu će svaka osoba biti suđena prema konkretnosti svoje ljubavi (usp. Rim 13,8-10), posebice prema najslabijima (usp. Mt 25,31-46).

14. Sakralna spasenjska ekonomija suprotstavlja se također tendencijama koje predlažu čisto unutarnje spasenje. Gnosticizam se, zapravo, pridružuje negativnom pogledu na stvarateljski red, koji se shvaća kao ograničenje apsolutne slobode ljudskoga duha. To ima za posljedicu da se spasenje shvaća kao oslobođenje od tijela i od konkretnih odnosa u kojima osoba živi. Nasuprot tomu, ukoliko smo spašeni „prinosom tijela Isusa Krista“ (Heb 10,10; usp. Kol 1,22), pravo spasenje ne samo da nije oslobođanje od tijela, već naprotiv uključuje također njegovo posvećenje (usp. Rim 12,1). Ljudsko je tijelo oblikovalo Bog, koji je u njega upisao govor koji poziva ljudsku osobu da prizna darove Stvoritelja i da živi u zajedništvu s braćom i sestrama.^[22] Spasitelj je, svojim utjelovljenjem i svojim vazmenim otajstvom, ponovno uspostavio i obnovio ovaj izvorni govor i učinio nam ga pristupačnim u ekonomiji sakramenata. Zahvaljujući sakramentima, kršćani mogu živjeti u vjernosti Kristovu tijelu i, samim tim, u vjernosti konkretnom redu odnosâ koje nam je on darovao. Ovaj red odnosâ zahtijeva, na poseban način, brigu za čovjeka koji trpi, po tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa.^[23]

VI. Zaključak

Prenosi vjeru, u očekivanju Spasitelja

15. Svijest o punini životu u koju nas uvodi Isus Spasitelj, potiče kršćane na misiju, da naviještaju svim ljudima radost i svjetlo evanđelja.^[24] U tom nastojanju moraju također biti spremni uspostaviti iskren i konstruktivan dijalog s vjernicima drugih religija, u uvjerenju da Bog može voditi prema spasenju u Kristu „sve ljudi dobre volje, u čijim srcima milost nevidljivo djeluje“^[25]. Dok se svim svojim silama posvećuje evangelizaciji, Crkva nastavlja moliti za konačan dolazak Spasitelja, jer „u nadi smo spašeni“ (Rim 8,24). Spasenje ljudi će se dovršiti tek kada, nakon što Krist pobijedi posljednjega neprijatelja, smrt (usp. 1 Kor 15,26), budemo potpuno sudjelovali u slavi uskrsloga Isusa, koji će privesti punini naš odnos s Bogom, s našom braćom i sestrama sa svim stvorenjima. Cjelovito spasenje, tijela i duše, konačno je odredište na koje Bog poziva sve ljudi. Utemeljeni u vjeri, podupirani nadom, djelatni u ljubavi, po primjeru Marije, Majke Spasiteljeve i prve među spašenima, si-

gurni smo da je „naša ... domovina na nebesima, odakle iščekujemo Spasitelja, Gospodina našega Isusa Krista: snagom kojom ima moć sve sebi podložiti on će preobraziti ovo naše bijedno tijelo i suočiti ga tijelu svomu slavnому“ (Fil 3,20-21).

Vrhovni svećenik Franjo, dana 16. veljače 2018., odobrio je ovo Pismo, usvojeno na Plenarnom zasjedanju ove Kongregacije 24. siječnja 2018. i naredio njegovo objavljivanje.

Dano u Rimu, iz sjedišta Kongregacije za nauk vjere, 22. veljače 2018., na blagdan Katedre svetoga Petra.

✠ Luis F. Ladaria, S.J.
Naslovni nadbiskup Thibice
Prefekt

✠ Giacomo Morandi
Naslovni nadbiskup Cerveteria
Tajnik

-
- [1] Drugi vatikanski ekumenski koncil, Dogmatska konstitucija Dei Verbum, br. 2.
 - [2] Usp. Kongregacija za nauk vjere, Izjava Dominus Iesus (6. kolovoza 2000.), br. 5-8: AAS 92 (2000), 745-749.
 - [3] Usp. Franjo, Apostolska pobudnica Evangelii gaudium (24. studenoga 2013.), br. 67: AAS 105 (2013), 1048.
 - [4] Usp. Isti, Enciklika Lumen fidei (29. lipnja 2013.), br. 47: AAS 105 (2013), 586-587; Apostolska pobudnica Evangelii gaudium, brr. 93-94: AAS (2013), 1059; Discorso ai rappresentanti del V Convegno nazionale della Chiesa italiana (Obraćanje predstavnicima 5. Nacionalnog kongresa Crkve u Italiji), Firenca (10. studenoga 2015.): AAS 107 (2015), 1287.
 - [5] Usp. Isti, Discorso ai rappresentanti del V Convegno nazionale della Chiesa italiana, Firenca (10. studenoga 2015.): AAS 107 (2015), 1288.
 - [6] Usp. Isti, Apostolska pobudnica Evangelii gaudium, br. 94: AAS 105 (2013), 1059: „privlačnost gnosticizma, čisto subjektivna vjera koju jedino zanima određeno iskustvo ili niz idejâ i spoznâjâ za koje se drži da mogu utješiti i prosvijetliti, ali gdje pojedinac u konačnici ostaje zatvoren u skućenom okviru vlastitog razuma i svojih osjećaja“; Papinsko vijeće za kulturu – Papinsko vijeće za međureligijski dijalog, Isus Krist - donositelj vode žive. Kršćansko promišljanje o “New Ageu” (Pontificio Consiglio della Cultura - Pontificio Consiglio per il dialogo interreligioso, Gesù Cristo, portatore dell’acqua viva. Una riflessione cristiana sul “New Age”), siječanj 2003., Vatikan 2003.
 - [7] Franjo, Enciklika Lumen fidei, 47: AAS 105 (2013), 586-587.
 - [8] Usp. Isti, Discorso ai partecipanti al pellegrinaggio della diocesi di Brescia (Obraćanje sudionicima hodočašća biskupije Brescia) (22. lipnja 2013.): AAS 95 (2013), 627: „u ovom svijetu gdje se nijeće čovjeka, gdje se više voli ići putom gnosticizma, [...] ‘niječana tijela’ – Boga koji nije postao tijelom [...].“

- [9] Prema pelagijanističkom krivovjerju, koje se razvilo tijekom 5. stoljeća oko Pelagija, čovjek, da bi izvršio Božje zapovijedi i bio spašen, ima potrebu za milošću samo kao vanjskom pomoći svojoj slobodi (kao svjetlo, primjer, snagu), a ne kao duboko ozdravljenje i oživljavanje svoje slobode, bez prethodne zasluge, da bi mogao činiti dobro i postići život vječni.
- Složeniji je gnostički pokret, koji je nastao u 1. i 2. stoljeću, koji ima vrlo različite oblike. Gnostici su, općenito, vjerovali da se spasenje postiže po ezoteričkom poznавanju gnoze (*gnosis*). Takva gnoza objavljuje gnostiku svoju pravu bit, to jest, iskru božanskoga Duha koji boravi u njegovoj nutriti, koja treba biti oslobođena od tijela, koje je tude pravoj čovječnosti osobe. Samo na takav način gnostik se vraća svom izvornom bivstvu u Bogu, od kojega se bio udaljio po prvotnom padu.
- [10] Usp. Toma, Summa theologiae, I-II, q. 2.
- [11] Usp. Augustin, Ispovijesti I, 1: Corpus Christianorum, 27,1.
- [12] Drugi vatikanski ekumenski koncil, Apostolska konstitucija *Gaudium et spes*, br. 22.
- [13] Međunarodno teološko povjerenstvo, Neka pitanja o teologiji otkupljenja (*Alcune questioni sulla teologia della redenzione*), 1995, br. 2: Međunarodno teološko povjerenstvo, Documenti 1969-2004 (Bologna 2006.), 500.
- [14] Benedikt XVI., Enciklika *Deus caritas est* (25 prosinca 2005.), br. 1: AAS 98 (2006), 217; usp. Franjo, Apostolska pobudnica *Evangelii gaudium*, br. 3: AAS 105 (2013), 1020.
- [15] Irenej, *Adversus haereses*, III, 19,1: Sources Chrétiennes, 211, 374.
- [16] Drugi vatikanski ekumenski sabor, Apostolska konstitucija *Gaudium et spes*, br. 22.
- [17] Usp. Augustin, Tractatus in Ioannem, 13, 4:Corpus Christianorum,36, 132: „Ja sam Put Istina i Život (Iv 14,6). Ako tražiš istinu, slijedi put; jer put je isto što i istina. Cilj kojemu težiš i put koji treba proći ista su stvar. Ne možeš stići do cilja slijedeći neki drugi put; ne možeš do Krista doći drugim putem, do Krista možeš doći samo po Kristu. U kojemu smislu dolaziš do Krista po Kristu? Dolaziš do Krista Boga po Kristu čovjeku; po Riječi koja je postala tijelom dolaziš do Riječi koja je u početku bila kod Boga.“
- [18] Toma, Quaestio de veritate, q. 29, a. 5, co.
- [19] Drugi vatikanski ekumenski koncil, Dogmatska konstitucija *Lumen gentium*, br. 48.
- [20] Usp. Toma, Summa theologiae, III, q. 63, a. 3.
- [21] Usp. Drugi vatikanski ekumenski sabor, Dogmatska konstitucija *Lumen gentium*, br. 11; Konstitucija *Sacrosanctum concilium*, br. 10.
- [22] Usp. Franjo, Enciklika *Laudato si'* (24. svibnja 2015.), br. 155: AAS 107 (2015), 909-910.
- [23] Usp. Isti, Apostolsko pismo *Misericordia et misera* (20. studenoga 2016.), br. 20: AAS 108 (2016), 1325-1326.
- [24] Usp. Ivan Pavao II., Enciklika *Redemptoris missio* (7. prosinca 1990.), br. 40: AAS 83 (1991), 287-288; Franjo, Apostolska pobudnica *Evangelii gaudium*, br. 9-13: AAS 105 (2013), 1022-1025.
- [25] Drugi vatikanski ekumenski koncil, Apostolska konstitucija *Gaudium et spes*, br. 22.

MOĆI U CRKVI: VJERODOSTOJNOST I ČUVANJE

Uputa Kongregacije za kauze svetih

UVOD

Moći su u Crkvi oduvijek bile predmetom posebnog štovanja i pažnje jer su tijela blaženika i svetaca, koja čekaju uskrsnuće, na ovoj zemlji bila živi hram Duha Svetoga i sredstvo njihove svetosti, koju je Apostolska Stolica priznala beatifikacijom i kanonizacijom.^[1] Moći blaženika i svetaca ne smiju se izlagati štovanju vjernikâ bez odgovarajuće potvrde crkvene vlasti koja jamči njihovu vjerodostojnost.

Tradicionalno se znamenitim moćima smatraju tijela blaženika i svetaca ili veliki dijelovi tijelâ ili čitava zapremina pepela nastalog spaljivanjem. Tim moćima dijecezanski biskupi, eparsi i svi oni koji su im u pravu izjednačeni, i Kongregacija za kauze svetih posvećuju posebnu brigu i pažnju kako bi se zajamčilo njihovo

čuvanje i štovanje te izbjeglo njihovu zloupotrebu. Treba ih, stoga, čuvati u zapečaćenim urnama za to određenima i držati na mjestima na kojima se može jamčiti njihovo sigurno čuvanje, poštivati njihova svetost i promicati njihovo štovanje.

Neznamenitim moćima se, pak, smatraju mali dijelovi tijelâ blaženika i svetaca ili predmeti koji su bili u izravnom doticaju s njima. Njih se po mogućnosti mora čuvati u zapečaćenim posudama. Neka ih se čuva i časti pobožnim duhom, izbjegavajući svaki oblik praznovjerja i trgovine.

Slična disciplina neka se primjenjuje u vezi s posmrtnim ostacima (exuviae) sluga Božjih i časnih službu Božjih, kojih su kauze beatifikacije i kanonizacije u

tijeku. Sve dok nisu uzdignuti na čast oltarâ beatifikacijom ili kanonizacijom, njihovim se posmrtnim ostacima ne smije iskazivati nikakvo javno štovanje niti one povlastice koje su pridržane samo tijelu onoga koji je proglašen blaženim ili svetim.

Ova uputa zamjenjuje Dodatak upute Sanctorum Mater^[2] i upućen je dijecezanskim biskupima, eparsima i onima koji su u pravu s njima izjednačeni, kao i onima koji sudjeluju u postupcima vezanim uz moći blaženika i svetaca te posmrtnе ostatke slugu Božjih i časnih slugu Božjih, kako bi se olakšalo primjenu onoga što se traži u tako važnoj stvari.

U ovoj uputi predstavljen je kanonski postupak kojeg se treba držati pri utvrđivanju vjerodostojnosti moći i posmrtnih ostataka kako bi se zajamčilo njihovo čuvanje i promicalo štovanje moći putem mogućih specifičnih postupaka: kanonsko pregledavanje (*recognition*), uzimanje dijelova i izrađivanje moćnika, prenošenje urne i otuđenje moći. Izloženo je, usto, sve ono što je nužno ispuniti da bi se dobio pristanak Kongregacije za kauze svetih za provedbu tih postupaka kao i način postupanja kojega se treba držati prilikom hodočašća moći.

PRVI DIO

Traženje pristanka Kongregacije za kauze svetih

Članak 1.

Za poduzimanje eventualnih radnji na moćima ili posmrtnim ostacima mjerodavan je biskup biskupije ili eparhije, u kojima se čuvaju, s prije dobivenim pristankom Kongregacije za kauze svetih.

Članak 2.

§ 1. Prije poduzimanja bilo kojeg postupka na moćima ili posmrtnim ostacima mora se ispuniti sve što je propisano mjesnim građanskim zakonom i, u skladu s tim zakonom, dobiti pristanak nasljednika.

§ 2. Neka prije beatifikacije časnoga sluge Božjega mjerodavni biskup pozove nasljednika da daruje posmrtnе ostatke Crkvi na način koji je pravno priznat od građanskih i crkvenih vlasti, da bi se moglo osigurati njihovo čuvanje.

Članak 3.

§ 1. Neka mjerodavni biskup pošalje pročelniku Kongregacije za kauze svetih zahtjev kojim traži pristanak Ureda za postupke koje planira poduzeti.

§ 2. Neka u istom zahtjevu biskup navede točno mjesto na kojem se čuvaju moći ili posmrtni ostaci (grad, naziv crkve, kapele, javnog ili privatnog groblja itd.) i potvrdi da je ispunjen propis o kojem se govori u čl. 2 § 1 ove upute.

Članak 4.

§ 1. Ako biskup želi izvršiti prijenos (odnosno trajni premještaj) unutar granica iste biskupije ili eparhije, neka Kongregaciji navede mjesto na kojem će biti smještene moći ili posmrtni ostaci (grad, naziv crkve, kapele, javnog ili privatnog groblja itd.), prilažeći odnosni nacrt.

§ 2. U slučaju prijenosa u drugu biskupiju ili eparhiju, neka biskup pošalje Kongregaciji, zajedno s nacrtom

novog mesta u kojem će biti smještene moći ili posmrtni ostaci (grad, naziv crkve, kapele, javnog ili privatnog groblja itd.), pisani pristanak biskupa koji će ih primiti.

Članak 5.

§ 1. Ako se moći ili posmrtni ostaci moraju otuđiti (odnosno trajno im prenijeti vlasništvo) unutar granica iste biskupije ili eparhije, neka mjerodavni biskup, zajedno sa zahtjevom o kojem se govori u čl. 3 § 1 ove upute, pošalje Kongregaciji primjerak pisanog pristanka otuđitelja i budućeg vlasnika.

§ 2. Kada moći ili posmrtni ostaci trebaju biti otuđeni u drugu biskupiju ili eparhiju, neka mjerodavni biskup, zajedno sa zahtjevom o kojem se govori u čl. 3 § 1 ove upute, pošalje Kongregaciji primjerak pisanog pristanka biskupa koji će ih primiti, pisani pristanak otuđitelja i budućeg vlasnika, kao i nacrt novog mesta na kojem će biti smješteni.

§ 3. Za otuđenje znamenitih moći, ikona i dragocjenih slika Istočnih Crkava mjerodavna je bilo Kongregacija za kauze svetaca bilo patrijarh s pristankom Stalne sinode.^[3]

§ 4. Ako moći nekog blaženika ili sveca treba nositi na hodočašće (odnosno privremeno premjestiti) u druge biskupije ili eparhije, biskup mora dobiti pisani pristanak svakog biskupa koji će ih primiti i poslati o tome primjerak Kongregaciji, zajedno sa zahtjevom, o kojem se govori u čl. 3 § 1 ovog upoge.

DRUGI DIO**Biskupijski ili eparhijski dio mogućih posebnih postupaka koje se treba poduzeti****NASLOV I
Početni čini****Članak 6.**

Pošto se dobije pristanak Kongregacije, koji se daje putem otpisa, biskup može postupati držeći se ove upute, pomnivo izbjegavajući svaki znak nepropisnog štovanja sluge Božjega ili časnog sluge Božjega koji još nije proglašen blaženim.

Članak 7.

Biskup područja na kojem se nalaze moći ili posmrtni ostaci može djelovati osobno ili preko nekog svećenika svog ovlaštenika.

Članak 8.

Neka biskup osnuje sud, odlukom imenujući one koji će obavljati službe biskupskega ovlaštenika, promicatelja pravde i bilježnika.

Članak 9.

Neka biskup ili biskupska ovlaštenika imenuje medicinskog stručnjaka (anatomopatologa, liječnika sudske

medicine ili drugog liječnika specijalista) i, ako je potrebno, pomoćnika medicinskog stručnjaka (tehničara za autopsiju), kao i druge osobe zadužene za obavljanje tehničkih poslova.

Članak 10.

Neka biskup ili biskupska ovlaštenika imenuje, k tome, barem dvoje vjernika (svećenici, redovnici/e, laici/lakinje) kojima će biti povjeren zadatak da potpisuju spise u svojstvu svjedokâ.

Članak 11.

Postulator i vicepostulator kauze mogu sudjelovati po pravu.

Članak 12.

Svi oni koji sudjeluju u postupcima moraju prije toga položiti prisegu ili obećati da će vjerno obavljati svoju službu i da će čuvati službenu tajnu.

**NASLOV II.
POSEBNI POSTUPCI****Poglavlje I.
Kanonsko pregledavanje****Članak 13.**

§ 1. Na dan i u sat koji su za to određeni, biskup ili biskupska ovlaštenik i svi oni o kojima se govori u čl. 8-11 ove upute, trebaju se okupiti na mjestu gdje se čuvaju moći ili posmrtni ostaci.

§ 2. U pregledavanju mogu sudjelovati također one osobe koje biskup ili biskupska ovlaštenik bude smatrao potrebnim.

§ 3. Neka se svakako izbjegava obavještavati javnost o tome događaju.

Članak 14.

§ 1. Prije vađenja moći ili posmrtnih ostataka iz mjesta na kojem se čuvaju, ako postoji vjerodostojna isprava o posljednjem ukopu, kanonskom pregledavanju ili prenošenju, neka je bilježnik glasno pročita, kako bi se moglo utvrditi podudara li se ono što piše u ispravi s onim što je utvrđeno u tom trenutku.

§ 2. Ako ne postoji vjerodostojna isprava ili ako su urna ili pečati koji su na nju stavljeni polomljeni, neka se postupa krajnje brižljivo kako bi se stekla sigurnost da su to doista moći blaženika ili sveca odnosno posmrtni ostaci sluge Božjega ili časnog sluge Božjega o kojem je riječ.

Članak 15.

Moći ili posmrtni ostaci neka se polože na stol, pokriven prikladnim platnom, kako bi ih stručnjaci za anatomiju mogli očistiti od prašine i druge prljavštine.

Članak 16.

§ 1. Pošto se dovrše ti postupci neka stručnjaci za anatomiju pomno pregledaju moći blaženika ili sveca odnosno posmrtnne ostatke sluge Božjega ili časnoga sluge Božjega.

§ 2. Neka, k tome, analitički utvrde sve dijelove tijela, detaljno opišu njihovo stanje i sastave o tome izvješće koje će potpisati i priložiti spisima.

Članak 17.

Ako se u kanonskom pregledavanju pokaže da je potrebno ili korisno pristupiti konzervacijskim zahvatima neka se oni, nakon što se dobije biskupov pristanak, izvrše, primjenjujući najvrsnije tehnike na onim mjestima i na one načine koje utvrde stručnjaci za anatomiju i drugi stručnjaci.

Članak 18.

Ako se kanonsko pregledavanje ne može dovršiti na samo jednoj sjednici, neka se mjesto na kojem se ono provodi drži pod ključem i neka se primjene nužne mjere opreza kako bi se izbjeglo svaku krađu ili opasnost oskrivanja. Neka ključ čuva biskup ili biskupski ovlaštenik.

Članak 19.

§ 1. Nakon što se učini sve što je potrebno za konzervaciju moći ili posmrtnih ostataka i tijelo ponovno sastavi, neka se sve, ako je potrebno, položi u novu urnu.

§ 2. Ako se moći ili posmrtnе ostatke stavlja u novu odjeću, neka ona, što je više moguće, po svom izgledu bude nalik prethodnoj.

§ 3. Neka se biskup ili biskupski ovlaštenik pobrine da nitko ne uzima bilo što iz urne niti u nju što stavlja.

§ 4. Neka se, ako je moguće, pobožno čuvaju stara urna i sve ono što je u njoj pronađeno; u protivnom neka se unište.

Članak 20.

Zapisnik o svemu što je učinjeno neka se stavi u patronu na kojoj će biti biskupov pečat te neka se stavi u urnu.

Poglavlje II.

Uzimanje dijelova i izrađivanje moćnika

Članak 21.

§ 1. Neposredno uoči kanonizacije nekog blaženika ili beatifikacije časnog sluge Božjega ili zbog drugih opravdanih razloga spomenutih u zahtjevu o kojem se govori u čl. 3 § 1 ove upute, tijekom zakonitog kanonskog pregledavanja, može se pristupiti, prema uputama stručnjaka za anatomiju, uzimanju malih dijelova ili fragmenata, koji su već odvojeni od tijela.

§ 2. Neka te fragmente biskup ili biskupski ovlaštenik pred postulatoru ili vicepostulatoru kauze radi izrađivanja moćnika.

Članak 22.

Neka biskup, pošto sasluša mišljenje postulatora kauze, odluči o mjestu na kojem će se čuvati uzeti fragmenti.

Članak 23.

§ 1. Zadaća je postulatora kauze pripremiti i potpisati potvrdu o vjerodostojnosti moći.

§ 2. Ako postulatur ne postoji, zadaća je dijecezanskog biskupa, eparha ili onoga koji mu je po pravu izjednačen, ili njihovog ovlaštenika, pripremiti i potpisati potvrdu o vjerodostojnosti moći.

Članak 24.

Nije dopušteno rastavljanje tijela, osim ako biskup nije dobio pristanak Kongregacije za kauze svetih za izrađivanje moćnika sa znamenitim moćima.

Članak 25.

Potpuno su zabranjeni trgovanje (odnosno razmjena moći u naravi ili novcu) i prodavanje moći (odnosno ustupanje vlasništva nad moćima po dogovorenoj cijeni) kao i njihovo izlaganje na svjetovnim mjestima ili onima za koje nije dobiveno odobrenje.^[4]

Poglavlje III.

Prenošenje urne i otuđenje moći

Članak 26.

§ 1. U slučaju prenošenja posmrtnih ostataka sluge Božjega ili časnog sluge Božjega unutar granica iste biskupije ili eparhije, neka urna bude zatvorena i omotana trakama koje su učvršćene biskupovim pečatom i neka se, bez ikakve svečanosti, stavi na isto ili novo

mjesto ukopa, izbjegavajući svaki znak nepropisnog štovanja u smislu Odluka Urbana VIII. o neiskazivanju štovanja^[5].

§ 2. Ako je riječ o moćima nekog blaženika ili sveca, dopušteni su možebitni znakovi javnog štovanja prema važećim bogoslužnim odredbama.

Članak 27.

§ 1. Ako se moći ili posmrtnе ostatke trajno prenosi u drugu biskupiju ili eparhiju, pošto se ispunи propis čl. 2 § 1 ove upute, neka biskup biskupije ili eparhije u kojoj se čuvaju imenuje jednog vjernika (svećenika, redovnika/redovnicu

i/laika/laikinju) da obavi službu čuvara-nosača.

§ 2. Čuvar-nosač pratit će ih do njihova konačnog odredišta u mjesto koje odredi biskup biskupije ili eparhije koja će prihvati moći ili posmrtnе ostatke, držeći se onoga što je propisano čl. 26 ove upute.

**NASLOV III.
ZAVRŠNI ČINI****Članak 28.**

§ 1. Neka bilježnik zabilježi sve izvršene postupke u za to određeni zapisnik, koji potpisuju biskup ili biskupski ovlaštenik, promicatelj pravde, stručnjaci za anatomiju i dva svjedoka, o kojima se govori u čl. 9-10 ove upute, kao i bilježnik, koji ovjerava spise svojim potpisom i pečatom.

§ 2. Neka se u zapisnik uvrsti otpis pristanka Kongregacije za kauze svetih.

Članak 29.

§ 1. Neka se zapisnik svih izvršenih postupaka, zatvoren

i zapečaćen pečatom biskupa ili biskupskog ovlaštenika, čuva u biskupijskoj ili eparhijskoj kuriji i neka se jedan primjerak pošalje Kongregaciji za kauze svetih.

§ 2. Ako je dopušteno fotografiranje ili snimanje izvršenih postupaka, neka ih se priloži zapisniku i čuva, zajedno s njime, u biskupijskoj ili eparhijskoj kuriji.

Članak 30.

Slike i podaci, dobiveni tijekom anatomskih postupaka i svih izvršenih radnji, ne smiju se širiti ili objavljivati bez pismenog dopuštenja mjerodavnog biskupa i možebitnog nasljednika.

TREĆI DIO**Hodočašće moći****Članak 31.**

§ 1. Moći nekog blaženika ili sveca mogu se nositi na hodočašće u različita mjesta unutar granica iste biskupije ili eparhije. U tome slučaju, neka mjerodavni biskup zaduži čuvara-nosača da prati moći na različitim mjestima.

§ 2. Za hodočašća izvan biskupije valja se pridržavati čl. 5, § 4 i čll. 32-38 ove upute.

zadužene za tehničke poslove neka podu na mjesto na kojem se čuvaju moći.

§ 2. U tome činu mogu sudjelovati one osobe koje biskup ili biskupski ovlaštenik bude smatrao korisnima.

Članak 35.

§ 1. Ako, nakon što se urna izvadi, postoji vjerodostojna isprava o posljednjem kanonskom pregledavanju ili posljednjem hodočašću, neka je bilježnik glasno pročita, kako bi se moglo utvrditi odgovara li ono što je zapisano u ispravi onome što je ustanovljeno u danom trenutku.

§ 2. Ako ne postoji vjerodostojna isprava o ukopu, prethodnom kanonskom pregledavanju ili posljednjem hodočašću, ili pak ako su urna ili pečati koji su na nju stavljeni slomljeni, neka se postupa s najvećom pomnjom kako bi se stekla sigurnost da su to uistinu moći blaženika ili sveca o kojemu se radi.

Članak 32.

§ 1. Mjerodavni biskup može predsjedati postupcima osobno ili preko svećenika svog ovlaštenika, imenovanog ad hoc.

§ 2. Neka biskup ili biskupski ovlaštenik imenuje bilježnika i druge osobe koje su zadužene za tehničke poslove.

Članak 33.

Svi koji sudjeluju u postupcima dužni su prije toga položiti prisegu ili obećati da će vjerno obavljati svoju službu i da će čuvati službenu tajnu.

Članak 34.

§ 1. Pošto se ispunи sve ono o čemu se govori u čl. 2, § 1 ove upute i nakon što se primi otpis pristanka Kongregacije, biskup ili biskupski ovlaštenik, bilježnik i osobe

neka biskup ili biskupski ovlaštenik imenuje jednoga vjernika (svećenika, redovnika/redovnicu ili laika/laikinju) kao čuvara-nosača, koji će pratiti moći tijekom čitavog hodočašća.

Članak 36.

Članak 37.

S obzirom na štovanje blaženika tijekom hodočašća moći, treba se držati postojećih propisa: "U prigodi hodočašća znamenitih moći nekog blaženika [...], mogućnost bogoslužnih slavlja u njegovu čast daje Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenata za pojedine crkve u kojima se moći izlažu na štovanje vjernicima i za dane u kojima će se one ondje nalaziti. Molbu podnosi organizator hodočašća"^[6].

Članak 38.

§ 1. Po završetku hodočašća neka se moći ponovno postave na njihovo izvorno mjesto.
 § 2. Zapisnik o svim izvršenim postupcima, koje sastavili bilježnik, zatvoren i zapečaćen pečatom biskupa ili biskupskega ovlaštenika, neka se čuva u biskupijskoj ili eparhijskoj kuriji i neka se jedan primjerak dostavi Kongregaciji za kauze svetih.

ZAKLJUČAK

Rješavanje ostalih možebitnih pitanja pripada sudu i razboritosti biskupa i biskupskega ovlaštenika.

U Rimu, u Kongregaciji za kauze svetih, 8. prosinca 2017.,
 na blagdan Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije.

Angelo kard. Amato, S.D.B.
 prefekt

+ Marcello Bartolucci
 naslovni nadbiskup Bevagne
 Tajnik

[1] "U Crkvi se prema predaji časte sveci; također se drže u časti njihove vjerodostojne relikvije i slike": Drugi vatikanski koncil, Konstitucija o svetoj liturgiji Sacrosanctum concilium, 4. prosinca 1963., br. 111.

[2] Usp. AAS 99 (2007), 465-517.

[3] Usp. kann. 887 i 888 CCEO.

[4] Usp. kan. 1190 § 1 CIC; kan. 888 § 1 CCEO.

[5] Zabranjeni su, na primjer: ukop ispod oltara; slike na kojima je sluga Božji ili časni sluga Božji prikazan sa zrakama ili aureolom; njihovo izlaganje na oltarima; ex voto kod groba ili uz slike sluge Božjega ili časnoga sluge Božje; itd.

[6] Usp. Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenata, Priopćenje o odobrenju štovanja u prigodi hodočašća znamenitih moći blaženikâ (Notificazione circa la concessione di culto in occasione del pellegrinaggio di reliquie insigni di Beati), Ur. br. 717/15 od 27. siječnja 2016.; Apostolska konstitucija Pastor bonus, čl. 69.

PORUKE • IZJAVE • PISMA

PORUKA SVETOGLA OCA FRANJE ZA 26. SVJETSKI DAN BOLESNIKA (11. VELJAČE 2018.)

14. 12. 2017.

„Mater Ecclesiae: „Evo ti sina!... Evo ti majke!” I od toga časa uze je učenik k sebi” (Iv 19, 26-27)

Draga braćo i sestre,
Crkva svoje služenje bolesnima i onima koji za njih skrbe mora nastaviti sa sve većim poletom, u vjernosti Gospodinovoj zapovijedi (usp. Lk 9, 2-6; Mt 10, 1-8; Mk 6, 7-13) i nasljeđujući vrlo rječiti primjer svoje Glave i Učitelja.

Ove godine za temu Dana bolesnika uzete su riječi koje Isus s križa upućuje svojoj Majci i Ivanu: “”Evo ti sina!... Evo ti majke!” I od toga časa uze je učenik k sebi” (Iv 19, 26-27).

1. Ove Gospodinove riječi bacaju snažno svjetlo na otajstvo križa. To nije beznadna tragedija, nego mjesto na kojemu Isus očituje svoju slavu i pokazuje svoju beskrajući ljubav, koja postaje temelj i pravilo kršćanske zajednice i života svakog učenika.

Prije svega, Isusove su riječi izvorište Marijina majčinskog poziva prema čitavom ljudskom rodu. Ona će na poseban način biti Majka učenikā svoga Sina, brinuti se za njih i čuvati ih na njihovu životnom putu. A kao što znamo, majčinska briga za dijete obuhvaća i materijalne i duhovne aspekte njihova odgoja i podizanja.

Neizreciva bol križa probada Marijinu dušu (usp. Lk 2, 35), ali je ne paralizira. Naprotiv, kao Gospodinova Majka, ona započinje novi put sebedarja. Isus na križu pokazuje brigu za Crkvu i sav ljudski rod, a Marija je pozvana dijeliti tu istu brigu. U opisu velikog izlijevanja Duha Svetoga na Pedesetnicu Djela apostolska nam pokazuju da je Marija započela vršiti tu svoju zadaću u prvoj zajednici Crkve. To je neprolazna zadaća.

2. Ivan, ljubljeni učenik, je slika Crkve, mesijanskog naroda. On mora priznati Mariju svojom majkom. A to znači da je pozvan uzeti je k sebi i gledati u njoj uzor

učeništva i majčinski poziv koji joj je povjerio Isus, sa svim onim što to uključuje: nježnost Majke koja rađa djecu sposobnu ljubiti prema Isusovoj zapovijedi. Stoga je Marijin majčinski poziv da skrbi za svoju djecu povjeren Ivanu i Crkvi u cjelini. Čitava zajednica učenikā je uključena u Marijin majčinski poziv.

3. Ivan, kao učenik koji je sve dijelio s Isusom, zna da Učitelj želi sve ljude dovesti do susreta s Ocem. On može posvjedočiti da je Isus susretao mnoge osobe bolesne bilo u duhu zbog oholosti (usp. Iv 8, 31-3) bilo u tijelu (usp. Iv 5, 6). Svima je dijelio milosrđe i oproštenje, a bolesnima i tjelesno ozdravljenje, znak života u izobilju Kraljevstva nebeskog, gdje će svaka suza biti otrta. Učenici su, po uzoru na Mariju, pozvani brinuti se jedni za druge. I ne samo to. Oni znaju da je Isusovo srce otvoreno svima, bez iznimke. Evandelje Kraljevstva mora se naviještati svima i svima koji su u potrebi mora se pružiti kršćansku ljubav, jednostavno zato što su osobe, Božja djeca.

4. Ovaj majčinski poziv Crkve prema potrebitima i bolesnima nalazio je konkretan izraz u njezinoj dvije tisuće godina dugoj povijesti u impresivnom nizu inicijativa u korist bolesnika. Tu se povijest predanosti ne smije zaboraviti. Ona se nastavlja i dan-danas diljem svijeta. U zemljama u kojima postoji odgovarajući sustavi javne zdravstvene zaštite, katoličke redovničke zajednice, biskupije i njihove bolnice nastoje ne samo pružiti kvalitetnu zdravstvenu skrb nego i staviti osobu u središte zdravstvenog procesa te provoditi znanstveno istraživanje uz puno poštivanje života i kršćanskih moralnih vrijednosti. U zemljama gdje su zdravstveni sustavi neodgovarajući ili uopće ne postoje, Crkva nastoji učiniti sve što je u njezinoj moći da unaprijedi zdravstvenu skrb,

ukloni smrtnost dojenčadi i suzbije raširene bolesti. Po svuda nastoji pružati njegu, čak i kad nije u mogućnosti ponuditi lijekove. Slika Crkve kao "poljske bolnice", u koju se primaju svi koji su ranjeni životom, veoma je konkretna stvarnost, jer su u nekim dijelovima svijeta misijske i biskupijske bolnice jedine institucije koje pružaju potrebnu skrb stanovništvu.

5. Sjećanje na ovu dugu povijest služenja bolesnima ispunja radošću kršćansku zajednicu, a osobito one koji danas obavljaju tu službu. No, prošlost moramo promatrati prije svega zato da nas ona obogati. Njome se moramo dati poučiti jer nas ona uči o samoprijegornoj velikodušnosti mnogih utemeljiteljâ ustanova koje su se stavile u službu bolesnika, zatim kreativnosti oživljenoj ljubavlju, mnogim inicijativama poduzimanima tijekom stoljeća kao i predanosti znanstvenom istraživanju kako bi se bolesnima ponudilo nove i pouzdane lijekove. Ta nam ostavština iz prošlosti pomaže izgrađivati bolju budućnost. Pomaže nam, na primjer, zaštititi katoličke bolnice od one vrste upravljanja koja nikako ne priliči zdravstvenim ustanovama a kojim se diljem svijeta od zdravstvene skrbi nastoji ostvarivati unosna zaradu, što ima za posljedicu odbacivanje siromašnih. Mudra organizacija i ljubav zahtijevaju da se bolesnika poštuje u njegovu dostojsanstvu i da stalno bude u središtu zdravstvene skrbi. Time bi se u svome radu trebali također voditi kršćani koji rade u javnim strukturama; oni su također, zbog svoje službe, pozvani dati dobro svjedočanstvo evanđelja.

6. Isus je Crkvi ostavio na dar svoju moć ozdravljanja: "A ovi će znakovi pratiti one koji uzvjeruju: [...] na nemoćnike će ruke polagati, i bit će im dobro" (Mk 16, 17-18). U Djelima apostolskim čitamo opis ozdravljenjâ po Petrovim (usp. Dj 3, 4-8) odnosno Pavlovim rukama (usp. Dj 14, 8-11). Poslanje Crkve odgovor je na taj Isusov dar, jer ona zna da mora bolesnicima donositi isti pogled

pun nježnosti i samilosti svojega Gospodina. Pastoral djelatnika u zdravstvu jest i uvijek će biti nužna i bitna zadaća, koju svi trebaju ostvarivati s novim zanosom, od župnih zajednica pa sve do najvrsnijih zdravstvenih ustanova. Ne smijemo pritom zaboraviti ljubav i ustrajnost kojom brojne obitelji skrbe za svoju djecu, roditelje i rođake koji su kronični bolesnici ili teški invalidi. Skrb koju se pruža u obitelji izvanredno je svjedočanstvo ljubavi prema ljudskom biću i treba je na odgovarajući način priznati i pratiti odgovarajućim politikama. Zbog toga liječnici i zdravstveno osoblje, svećenici, Bogu posvećene osobe i volonteri, obitelji i svi oni koji skrbe za bolesnike sudjeluju u tom crkvenom poslanju. Riječ je o zajedničkoj odgovornosti koja obogaćuje vrijednost svakodnevnog služenja svakog pojedinca.

7. Mariji, Majci nježnosti, povjeravamo sve bolesne u tijelu i u duhu, da ih ona podupre u nadi. Upućujemo joj također molitvu da nam pomogne da budemo otvorena srca prema našoj bolesnoj braći i sestrama. Crkva zna da treba posebnu milost da bi mogla biti na visini svoje evanđeoske zadaće skrbi za bolesne. Ujedinimo se stoga u usrdnoj prošnji Gospodinovoj Majci da svaki član Crkve s ljubavlju živi svoj poziv na služenje životu i zdravlju. Neka nas Djevica Marija prati svojim zagovorom na ovaj 26. Svjetski dan bolesnika, neka pomogne bolesnim osobama živjeti vlastito trpljenje u zajedništvu s Gospodinom Isusom i neka bude na pomoć onima koji se za njih skrbe. Svima, bolesnicima, zdravstvenim djelatnicima i volonterima, od srca udjelujem apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 26. studenog 2017.

Svetkovina Gospodina našega Isusa Krista
Kralja svega stvorenja

Franjo

PORUKA SVETOOG OCA FRANJE ZA KORIZMU 2018.

"Razmahat će se bezakonje i ohladnjeti ljubav mnogih" (Mt 24, 12)

Draga braće i sestre,

Pasha Gospodinova ponovno nam je pred vratima! U našoj pripravi za Uskrs Božja nam Providnost svake godine daje korizmu, "sakramentski znak našega obraćenja"^[1], koja poziva i omogućuje povratak Gospodinu svim srcem i čitavim životom.

I ove godine ovom porukom želim pomoći čitavoj Crkvi da doživi u radosti i istini ovo milosno vrijeme.

Kao nadahnuće za to poslužile su mi Isusove riječi iz Matejeva Evanđelja: "Razmahat će se bezakonje i ohladnjeti ljubav mnogih" (24, 12).

Ova se rečenica nalazi u Isusovu govoru o posljednjim vremenima i izgovorena je u Jeruzalemu, na Malsinskoj gori, na istom onom mjestu na kojem će započeti Gospodinova muka. Odgovarajući na pitanje učenikâ,

Isus najavljuje velike nevolje i opisuje situaciju u kojoj bi se mogla naći sama zajednica vjernika: usred velikih nevolja, neki će lažni proroci mnoge zavesti na krivi put a ljubav, koja je središte čitavog Evandelja, ohladnjet će u srcima mnogih.

Lažni proroci

Poslušajmo ovaj ulomak i zapitajmo se u kojim se oblicima mogu pojaviti ti lažni proroci?

Oni su nalik „šaptačima zmija”, odnosno služe se ljudskim emocijama da porobe ljude i vode ih kamo im se prohtije. Kolika su Božja djeca podlegla zavodljivosti kratkotrajnih užitaka, koje su zamijenili s istinskom srećom! Koliki muškarci i žene žive kao općinjeni opsjetnom novca, koji ih zapravo čini robovima profita i sitnih interesa. Koliki samo prolaze kroz život misleći da su sami sebi dostatni i na kraju postaju plijenom samoće!

Drugi lažni proroci su oni „šarlatani” koji nude jednostavna i brza rješenja na patnje, koja se ubrzano pokažu potpuno nedjelotvornima. Kolikim se mladim ludima nudi lažni lijek droge, „jednokratnih” odnosâ, lake ali nepoštene zarade! Koliki su, nadalje, uhvaćeni u zamku potpuno virtualnog života, u kojem se odnosi čine jednostavnijima i iskrenijima da bi se kasnije pokazali besmislenima u svojoj dramatičnosti! Ti prevaranti, koji nude bezvrijedne stvari, oduzimaju ludima ono naj-vrijednije: dostojanstvo, slobodu i sposobnost za ljubav. U svojoj obmani igraju na kartu naše ispravnosti i taštine zbog čega se volimo razmetati i šepiriti poput paunova a zapravo ispadamo beskrajno smiješni pred drugima. To nas ne smije nimalo čuditi. Zloduh, koji „je lažac i otac laži” (Iv 8, 44), oduvijek prikazuje зло kao dobro i lažno kao istinito, da bi zbumio čovjekovo srce. Svaki je od nas, stoga, pozvan razabrati u vlastitome srcu i preispitati se je li podlegao lažima i obmanama tih lažnih proroka. Moramo naučiti ne zaustavljati se na neposrednoj, površnoj razini, već prepoznati ono što ostavlja u nama dobar i trajni trag, jer je od Boga i doista je za naše dobro.

Hladno srce

U svome opisu pakla Dante Alighieri zamišlja davla kako sjedi na ledenom prijestolju^[2]; on stanuje u lednu ugušene ljubavi. Zapitajmo se dakle: kako se u nama hladni ljubav? Koji su znaci koji nam pokazuju da se u nama ljubav počinje gasiti?

Ljubav, više od svega drugog, gasi pohlepa za novcem, taj „korijen svih zala” (1 Tim 6, 10); ubrzo nakon toga slijedi odbacivanje Boga i traženja utjehe i mira u njemu; draža nam je naša samoća no utjeha koju se nalazi u njegovoј Riječi i sakramentima^[3]. Sve to prerasta u nasilje koje se okreće protiv onih koje se smatra prijetnjom našim „sigurnostima”: nerođeno dijete, bolesna

starija osoba, privremeni gost, stranac, ali također bližnji koji ne odgovara našim očekivanjima.

I stvoreni je svijet tih svjedok tog hlađenja ljubavi. Zemlja je otrovana otpadom bačenim zbog nemara ili stjecanja koristi; mora, koja su također onečišćena, postala su groblja bezbrojnih brodolomaca žrtava prisilnih migracija; nebom, koje u Božjem naumu kazuje njegovu slavu, jure strojevi koji dažde oruđima smrti.

Ljubav se hlađi i u našim zajednicama: u apostolskoj pobudnici Evangelii gaudium pokušao sam opisati najočitije znakove toga pomanjkanja ljubavi. To su: sebičnost i duhovna lijenos, besplodni pesimizam, napast izoliranja i stalnih ratova među nama, svjetovni duh koji dovodi do bavljenja samo onim izvanjskim uslijed čega opada naš misionarski žar^[4].

Što nam je činiti?

Ako vidimo duboko u sebi i oko nas upravo opisane znakove, Crkva, naša majka i učiteljica, zajedno s često gorkim lijekom istine nudi nam u ovom korizmenom vremenu slatki lijek molitve, milostinje i posta.

Posvećujući više vremena molitvi, omogućujemo svome srcu da otkrije tajne laži kojima obmanjujemo sami sebe^[5] kako bismo konačno pronašli utjehu u Bogu. On je naš Otac i želi da živimo.

Milostinja nas oslobođa od pohlepe i pomaže nam otkriti u našim bližnjima braću i sestre. To što posjedujem nije samo moje. Kako bih želio da se milostinja za svakog od nas pretvori u pravi način života! Kako bih želio da, kao kršćani, slijedimo primjer apostola i vidimo u mogućnosti dijeljenja s drugima svojih dobara opipljivo svjedočanstvo zajedništva koje živimo u Crkvi. Zato ponavljam poticaj svetoga Pavla koji upućuje poziv Korinćanima za prikupljanje milostinje za jeruzalemsku zajednicu kao nešto što je njima na korist (usp. 2 Kor 8, 10). To osobito priliči činiti u korizmi, tijekom koje mnoga tijela organiziraju prikupljanje priloga za pomoći Crkvama i narodima u potrebi. Kako bih htio da i u našim svakodnevnim susretima s braćom koja od nas traže pomoći vidimo zov same Božje providnosti: svaka je milostinja prilika za sudjelovanje u Božjoj providnosti prema njegovoj djeci. I ako se On služi sa mnom da pomoći nekom bratu, kako se neće sutra pobrinuti za moje potrebe? Jer on se ne da nadmašiti u darežljivosti^[6].

Post, na kraju, slabu u nama sklonost nasilju, razoružava nas i predstavlja važnu prigodu za rast. S jedne strane nam omogućuje iskusiti ono što proživljavaju oni kojima nedostaje i ono najnužnije i svakodnevno gladuju; s druge pak to je izraz stanja našeg duha koji je gladan dobrote i žedan Božjeg života. Post nas budi, čini nas pozornijima prema Bogu i bližnjemu i ponovno oživljava u nama želju da slušamo Boga koji je jedini kadar utažiti našu glad.

Želio bih također da moj glas odjekne izvan granica Katoličke Crkve i dopre do svih vas, muškaraca i žena dobre volje, koji ste otvoreni Božjem glasu. Ako ste put nas ožalošćeni zbog širenja bezakonja u svijetu, ako vas brine led koji paralizira srca i djela, ako vidite da u nama slab osjećaj pripadnosti jednoj ljudskoj obitelji, pridružite nam se da zajedno uzdignemo molitvu Bogu, da zajedno postimo i da zajedno s nama darujete koliko možete braći i sestrama u potrebi!

Uskrsni oganj

Pozivam prije svega članove Crkve da gorljivo prionu korizmenom hodu, poduprti milostinjom, postom i molićtom. Ako se katkad čini da se ljubav gasi u mnogim srcima, znajmo da se to nikada ne događa u Božjem srcu. On nam neprestano daje prigode da počnemo iznova ljubiti.

Jedna takva zgodna prigoda bit će i ove godine inicijativa "24 sata za Gospodina", koja poziva čitavu crkvenu zajednicu slaviti sakrament pomirenja u sklopu euharistijskog klanjanja. Ove, 2018. godine, održat će se u petak 9. i subotu 10. ožujka, nadahnjujući se na riječima Psalma 130, 4: "U tebe je praštanje". U svakoj biskupiji bar jedna crkva će ostati otvorena dvadeset i četiri sata bez prestanka, pružajući vjernicima priliku i za euharistijsko klanjanje i za sakramentalnu ispovijed.

U vazmenoj noći još ćemo jednom proslaviti dirljivi obred paljenja uskrsne svijeće. Preuzeto s "novoga

ognja" to će svjetlo malo po malo rastjerivati tamu i prosvjetljivati vjerničku zajednicu okupljenu na bogoslužju: "Svetlo slavno uskrsnulog Krista raspršilo tmine pameti i srca"^[7] kako bismo svи uzmogli ponovno doživjeti iskustvo učenikā iz Emausa. Slušajući Gospodinovu riječ i blagujući euharistijski Kruh naše će srce sve više gorjeti u vjeri, nadi i ljubavi.

Od srca vas blagoslivljam i molim za vas. Ne zaboravite moliti za mene.

Iz Vatikana, 1. studenog 2017.

Svetkovina Svih svetih

Franjo

[1] Rimski misal, Prva korizmena nedjelja, Zborna.

[2] Pakao XXXIV, 28-29.

[3] "Zanimljivo je da se mnogo puta bojimo utjeha i da nas se tjesi. Štoviše, osjećamo se sigurnijima u žalosti i očaju. Znate li zašto? Zato što se u žalosti osjećamo malne protagonistima. Nasuprot tome, u utjesi je Duh Sveti protagonist!" (Angelus, 7. prosinca 2014.).

[4] Brr. 76-109.

[5] Usp. BENEDIKT XVI., Enc. Spe salvi, 33.

[6] Usp. PIO XII., Enc. Fidei donum, III.

[7] Rimski misal, Vazmeno bdjenje, Služba svjetla.

PORUKA SVETOOGA OCA FRANJE ZA SVJETSKI DAN MLADIH 2018.

"Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga" (Lk 1, 30)

Dragi mladi,

Svjetski dan mladih 2018. predstavlja još jedan korak naprijed u pripremi za Svjetski dan mladih koji će se održati u Panami u siječnju 2019. Ova nova etapa našeg hodočašća odvija se u istoj godini kad i redovna skupština Biskupske sinode na temu: Mladi, vjera i razlučivanje zvanja. To je lijepa koincidencija. U središtu pozornosti, molitve i razmišljanja Crkve bit će vi mladi, sa željom da se prihvati i, nadasve, prigli dragocjeni dar koji ste vi sami za Boga, Crkvu i svijet.

Kao što već znate, odlučili smo da nas na ovome putu prati primjer i zagovor Marije, mlade žene iz Nazareta koju je Bog izabrao da bude Majka njegova Sina. Ona nas prati na našem putu prema Sinodi i prema Svjetskom danu mladih u Panami. Dok su nas prošle godine na tome putu vodile riječi iz njezina hvalospjeva – "Velika mi djela učini Svesilni" (Lk 1, 49) –, učeći nas spominjati se prošlosti, ove godine zajedno s njom

želimo slušati Božji glas koji ulijeva hrabrost i daruje milost potrebnu da odgovorimo na njegov poziv: "Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga" (Lk 1, 30). To su riječi koje je uputio Božji glasnik, arkandeo Gabriel, Mariji, jednostavnoj djevojci iz maloga sela u Galileji.

1. Ne boj se!

Kao što je razumljivo, iznenadna pojava anđela i njegov tajanstveni pozdrav: "Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom!" (Lk 1, 28), izazvali su veliku smetenost kod Marije, koja je bila iznenadena tom prvom objavom njezina identiteta i njezina poziva, koji su njoj još uvek nepoznati. Marija, kao i drugi u Svetom pismu, drhti pred otajstvom Božjeg poziva, koji je odjednom stavljaju pred neizmjernost vlastitog nauma i daje joj osjetiti svu njezinu malenost poniznog stvorenja. Anđeo, koji vidi što se zbiva u dubini njezina srca, kaže: "Ne boj se!" Bog također čita ono što se odigrava duboko u našemu srcu.

On dobro poznaje izazove s kojima se moramo suočiti u životu, pogotovo kad se nalazimo pred temeljnim izborima o kojima ovisi što ćemo biti i što ćemo činiti na ovome svijetu. To je ona “ustreptalost” koju osjetimo kada se suočimo s odlukama o našoj budućnosti, našem životu i našem pozivu. U tim trenucima smo zbumjeni i obuzeti mnogim strahovima.

A vi, mladi, koji su vaši strahovi? Koje su vaše najdužle brige? Glavni strah koji postoji kod mnogih od vas jeste taj da nećete biti voljeni, da se nećete svidjeti drugima ili biti prihvaćeni takvi kakvi jeste. Danas mnogi mladi osjećaju potrebu da budu drugačiji no što jesu, u pokušaju da se prilagode često umjetnim i nedostižnim standardima. Neprestano “fotošopiraju” svoje slike, skrivaju se iza maski i lažnih identiteta, idu tako daleko da gotovo sami postaju “lažni” (“fake”). Mnogi su opsjednuti time da dobiju što je veći mogući broj “lajkova”. Iz takvog osjećaja neprimjereno rađaju se mnogi strahovi i nesigurnosti. Drugi se, opet, boje da neće moći pronaći sigurnu luku u ljubavi i da će ostati sami. Zbog neizvjesnosti koja vlada u svijetu rada, kod mnogih postoji strah da neće pronaći zadovoljavajući profesionalni položaj i da im se neće ostvariti snovi. Ti su strahovi danas vrlo prisutni kod mnogih mlađih, i vjernika i nevjernika. Pa i oni koji su prihvatili dar vjere i ozbiljno traže vlastiti poziv nisu jamačno lišeni strahova. Neki misle: možda Bog traži ili će previše tražiti od mene; ako budem krenuo/la putem koji mi pokazuje možda neću biti sretan/na ili neću moći biti na visini onoga što od mene traži. Drugi se pitaju: ako budem slijedio/la put koji mi Bog pokazuje tko mi jamči da ću uspjeti ići njime do kraja? Hoću li se obeshrabriti? Hoću li izgubiti oduševljenje? Hoću li moći ustrajati cijeli svoj život?

U trenucima kada nam sumnja i strah obuzimaju srce, postaje nužno razlučivanje. Ono nam omogućuje da uvedemo reda u zrci naših misli i osjećaja, da djelejemo na ispravan i razborit način. U tome procesu, prvi korak u prevladavanju strahova je taj da ih jasno prepoznamo, kako se ne bismo našli u situaciji da gubimo vrijeme i energiju na utvare bez lica i tijela. Zato vas pozivam da zavirite u svoju nutrinu i “imenujete” svoje strahove. Pitajte se: što u meni budi tjeskobu, čega se najviše bojim u ovom konkretnom trenutku svog života danas? Što me blokira i sprječava da krenem naprijed? Zašto nemam hrabrosti da donesem važne odluke koje trebam donijeti? Ne bojte se iskreno suočiti sa svojim strahovima, prepoznati ih i uhvatiti se s njima u koštac. Biblija ne poriče ljudsko iskustvo straha, niti mnoge razloge koji ga mogu izazvati. Abraham se bojao (usp. Post 12, 10 sl.), Jakov se bojao (usp. Post 31, 31; 32, 8), a tako i Mojsije (usp. Izl 2, 14; 17, 4), Petar (usp. Mt 26, 69 sl.) i apostoli (usp. Mk 4, 38-40, Mt 26, 56). Sâm Isus, iako na

neusporediv način, doživio je strah i tjeskobu (usp. Mt 26, 37; Lk 22, 44).

“Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?” (Mk 4, 40). Ovom opomenom učenicima Isus nam pomaže shvatiti kako zapreka vjeri često nije sumnjičavost, nego strah. U tome smislu, razlučivanje nam treba pomoći da, nakon što ih prepoznamo, pobijedimo vlastite strahove otvarajući se životu i ozbiljno se suočavajući s izazovima koje život stavlja pred nas. Za nas kršćane, na osobit način, strah ne smije nikada imati posljednju riječ, već bi trebao biti prigoda da izvršimo čin vjere u Boga... i u život! To znači vjerovati u temeljnu dobrotu postojanja koje nam je Bog dao i vjerovati da će nas On dovesti do dobrog svršetka, čak i kroz okolnosti i putovima koji su često za nas tajanstveni. Ako, naprotiv, hranimo svoje strahove, težit ćemo tome da se zatvorimo u same sebe kako bismo se obranili od svega i svih, i ostat ćemo kao paralizirani. Moramo djelovati! Nikad se ne smijemo zatvoriti! U Svetome pismu izraz “ne boj se” ponavlja se, u svojim različitim inačicama, 365 puta. Kao da nam se time želi reći da Gospodin želi da svaki dan u godini budemo slobodni od straha.

Razlučivanje je neophodno kada je riječ o traženju vlastitog poziva u životu. Taj poziv, često, nije odmah u početku jasan ili očigledan, već nešto što postupno shvaćamo. Razlučivanje koje treba izvršiti, u ovom slučaju, ne smije se shvaćati kao individualni napor introspekcije, s ciljem boljeg razumijevanja naših unutarnjih mehanizama kako bismo ojačali i postigli određenu ravnotežu. U tome slučaju osoba može postati jača, ali ostaje još uvijek ograničena na uski obzor svojih mogućnosti i pogleda. Poziv je, međutim, poziv odozgo, a razlučivanje se u ovom slučaju prvenstveno sastoji u otvaranju Drugom koji poziva. Zato je potrebna molitvena tišina kako bi se čuo Božji glas koji odjekuje u našoj savjesti. Bog kuca na vrata našega srca, kao što je učinio s Marijom, željan uspostaviti prijateljstvo s nama kroz molitvu, razgovarat s nama po Svetome pismu, ponuditi nam svoje milosrđe u sakramantu pomirenja i sjediniti se s nama u euharistijskom zajedništvu.

Ali važni su isto tako dijalog s drugima, susreti s drugima, našom braćom i sestrama u vjeri koji imaju više iskustva, jer nam pomažu bolje vidjeti i mudro izabrati između različitih mogućnosti. Kad mladi Samuel čuje Gospodinov glas, on ga ne prepoznaće odmah. Tri puta ide Eliju, starom svećeniku, koji mu na kraju predlaže pravi odgovor na Gospodinov poziv: “ako te zovne, ti reci: ‘Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša’” (1 Sam 3, 9). U vašim dvojbama znajte da se možete osloniti na Crkvu. Znam da ima jako dobrih svećenika,

Bogu posvećenih muškaraca i žena i vjernikâ laikâ, od kojih su mnogi mladi kao i vi, koji vam mogu pomoći kao starija braća i sestre u vjeri. Nadahnuti Duhom Svetim, pomoći će vam da odgonetnete svoje sumnje i shvatite plan svog osobnog poziva. "Drugi" nije samo duhovni vođa nego i osoba koja nam pomaže da se otvorimo svim beskonačnim bogatstvima života koje nam je Bog dao. Nužno je stvoriti prostore u našim gradovima i zajednicama koji će nam pomoći rasti, sanjati i proširiti obzore! Nikada nemojte izgubiti radost uživanja u društvu i prijateljstvu drugih, kao i radost sanjanja, hoda zajedno s drugima. Pravi kršćani se ne boje otvoriti drugima i dijeliti s njima svoje životne prostore, čineći ih prostorima bratstva. Dragi mladi, nemojte dopustiti da se iskra mladosti ugasi u mraku zatvorene sobe u kojoj je jedini prozor prema vanjskom svijetu računalo i pametni telefon. Širom otvorite vrata vašeg života! Neka vaše vrijeme i prostor budu ispunjeni dubokim i smislenim odnosima, stvarnim ljudima, s kojima možete dijeliti svoja autentična i konkretna iskustva svakodnevnog života.

2. Marija

"Imenom sam te zazvao" (Iz 43, 1). Prvi razlog zašto se ne treba bojati je činjenica da nas je Bog nazvao po imenu. Anđeo, Božji glasnik, oslovio je Mariju imenom. Bogu pripada moć davati imena. Prilikom stvaranja On poziva na život svako stvorene po imenu. Iza imena krije se identitet, ono što je jedinstveno u svakoj pojedinoj stvari, u svakoj osobi, ona duboka bit koju jedino Bog do kraja poznaje. Ovu povlastica Bog je kasnije podijelio s čovjekom kada ga je pozvao da nadjene imena životinjama, pticama i svome potomstvu (Post 2, 19-21; 4, 1). Mnoge kulture dijele ovu duboku biblijsku viziju; u imenu su prepoznavali očitovanje najdubljeg otajstva života i smisla postojanja.

Kad Bog neku osobu nazove imenom, otkriva joj također njezin poziv, njezin plan svetosti i dobra, po kojem će ta osoba biti dar drugima i jedinstvena. A kad Bog želi proširiti horizonte nekog života, on daje novo ime osobi koju zove, kao kod Šimuna, kojeg je nazvao "Petar". Otud potječe običaj uzimanja novog imena pri ulasku u redovničku zajednicu, kako bi se ukazalo na novi identitet i poslanje. Božji poziv, kao jedinstven i osoban, traži od nas hrabrost da se oslobođimo pritisaka kojima nas se želi oblikovati prema jednoličnom obrascu, tako da naš život uistinu može postati autentičan i nezamjenjiv dar Bogu, Crkvi i drugima.

Dragi mladi, biti pozvani po imenu je, dakle, znak našeg velikog dostojanstva u Božjim očima i znak njegove ljubavi prema nama. Bog poziva svakoga od vas po imenu. Svi ste vi Božji "ti", dragocjeni u njegovim

očima, vrijedni poštovanja i ljubavi (usp. Iz 43, 4). Prihvativate s radošću ovaj dijalog koji vam Bog nudi, taj poziv koji vam On upućuje pozivajući vas po imenu.

3. Našla si milost kod Boga

Glavni razlog zašto se Marija ne treba bojati je taj da je našla milost kod Boga. Riječ "milost" govori nam o ljubavi koja se slobodno daje, a ne duguje. Koliko je za nas ohrabrujuće i poticajno znati da ne moramo zasluziti Božju blizinu i pomoć, da mu ne moramo pretvodno podastrijeti "životopis izvrsnosti", pun zasluga i uspjeha! Anđeo kaže Mariji da je već pronašla milost kod Boga, a ne da će je dobiti u budućnosti. I sama formulacija kojom se poslužio anđeo pomaže nam shvatiti da je Božja milost kontinuirana, ne nešto prolazno ili trenutačno i zato nikada neće minuti. I u budućnosti Božja milost će uvijek biti tu da nas podrži, osobito u trenucima kušnje i tame.

Stalna prisutnost Božje milosti potiče nas da s povjerenjem prigrimo naš poziv, koji traži trud oko vjernosti koju svakodnevno treba obnavljati. Put poziva nije bez križa: nisu to samo početne sumnje, već i česte napasti koje susrećemo na svom putu. Osjećaj neprimjerenosti prati Kristova učenika sve do kraja, ali on ili ona znaju da im pomaže Božja milost.

Anđelove riječi spuštaju se na ljudske strahove raspršujući ih snagom blagovijesti koju donosi: naš život nije puka slučajnost ili puka borba za opstanak, već je svatko od nas povijest koju Bog ljubi. To da smo "pronašli milost u njegovim očima" znači da Stvoritelj vidi jedinstvenu ljepotu u našem biću i da ima veličanstveni plan za naš život. Ta svijest, naravno, ne rješava sve naše probleme i ne otklanja životne nesigurnosti, ali ima moć duboko preobraziti naš život. Ono nepoznato što nam budućnost nosi nije mračna prijetnja koju moramo preživjeti, već milosno vrijeme koje nam je dano da živimo jedincatost našega osobnog poziva i da je dijelimo s našom braćom i sestrama u Crkvi i svijetu.

4. Hrabrost u sadašnjem trenutku

Sigurnost da je Božja milost s nama izvor snage za hrabrost u sadašnjem trenutku: hrabrost da nastavimo provoditi ono što Bog traži od nas ovdje i sada, na svim poljima našega života; hrabrost da prihvativimo poziv koji nam Bog otkriva; hrabrost da živimo svoju vjeru a ne da je skrivamo ili umanjujemo.

Kad se otvorimo Božjoj milosti, nemoguće postaje stvarnost. "Ako je Bog za nas, tko će protiv nas?" (Rim 8, 31). Božja milost dotiče sadašnji čas vašeg života, silno zahvaća vas takve kakvi jeste, sa svim vašim strahovima i ograničenjima, ali također otkriva Božje čudesne planove! Vi mladi imate potrebu osjetiti da netko zaista

vjeruje u vas: znajte da Papa ima povjerenje u vas, da Crkva ima povjerenja u vas! I vi, sa svoje strane, imajte povjerenja u Crkvu!

Mladoj Mariji povjerenja je važna zadaća upravo zato što je bila mlada. Vi mladi imate snagu, prolazite kroz razdoblje svoga života u kojem sigurno ne nedostaje energije. Koristite tu snagu i tu energiju da učinite svijet boljim, počevši od vama najbližih stvarnosti. Želim da vam se u Crkvi povjere važne zadaće, da se ima hrabrosti stvoriti prostor za vas, a vi budite spremni preuzeti te odgovornosti i zadaće.

Ponovno vas pozivam da razmatrate Marijinu ljubav: brižnu, dinamičnu i konkretnu ljubav. Ljubav punu smjelosti i potpuno usredotočenu na sebedarje. Crkva prožeta tim marijanskim osobinama uvijek će biti Crkva u izlasku, koja izlazi izvan vlastitih granica kako bi se milost koju je primila dalje prelijevala. Ako dopustimo da nas "zarazi" Marijin primjer, konkretno ćemo živjeti onu ljubav koja nas potiče da ljubimo Boga iznad svega i više nego sebe same, da ljubimo one s kojima dijelimo svoj svakodnevni život. I ljubit ćemo također one za koje nam se ne čine da ih je teško ljubiti. To je ljubav koja postaje služenje i predanost, prije svega prema najslabijima i najsirošnjima, ljubav koja preobražava lica i ispunjava nas radošću.

Želim završiti lijepim riječima koje je sveti Bernard upotrijebio u glasovitoj propovijedi o otajstvu navještaja, riječi su to koje izražavaju očekivanje Marijina odgovora od strane čitavog čovječanstva: «Čula si, Djevice, da ćeš začeti i roditi sina; čula si da to neće biti po čovjeku nego po Duhu Svetom. Andeo čeka odgovor [...] I mi, Gospodo, čekamo riječ suošćenja. [...] Po tvojem kratkom odgovoru trebamo biti obnovljeni i ponovno pozvani na život. [...] Čitav svijet čeka klečeći na koljenima. [...] Odgovorite brzo, o Djevice» (Homilija 4, 8; Opera omnia).

Predragi mladi, Gospodin, Crkva i svijet čekaju i vaš odgovor na jedinstveni poziv koji svaki/a od vas prima u ovom životu! Dok se približava Svjetski dan mlađeži u Panami, pozivam vas da se pripremite za taj naš skup s radošću i entuzijazmom onih koji žele sudjelovati u takoj velikoj avanturi. Svjetski dan mlađih je za hrabre! Ne za mlađe koji traže samo lagodnost i koji se povuku čin nadodru teškoće. Prihvataćete li izazov?

Iz Vatikana, 11. veljače 2018. godine

VI. nedjelja kroz godinu

Spomendan Blažene Djevice Marije Lurdske

Franjo

PORUKA SVETOGLA OCA FRANJE URBI ET ORBI, USKRS 2018.

Kristovo uskrsnuće je prava nada svijeta

Draga braćo i sestre, sretan Uskrs!

Isus je uskrsnuo od mrtvih.

Ovaj proglaš odzvanja u Crkvi diljem svijeta, zajedno s pjesmom Aleluja: Isus je Gospodin, Otac ga je uskrsnuo i trajno je Živ među nama.

Sam je Isus najavio svoju smrt i uskrsnuće sa slikom zrna pšenice. Rekao je: „Ako pšenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilat rod“ (Iv 12, 24). Evo, upravo to se dogodilo: Isus, pšenično zrno koje je Bog posijao u brazdi zemlje, umro je ubijen od grijeha svijeta, ostao je dva dana u grobu; ali u toj je njegovoj smrti sadržana sva snaga Božje ljubavi, koja se objavila i očitovala trećeg dana, onoga koji slavimo danas: Uskrs Krista Gospodina.

Mi, kršćani, vjerujemo i znamo da je Kristovo uskrsnuće prava nada svijeta, ona koja ne razočarava. To je snaga pšeničnog zrna, one ljubavi koja se spušta i daje se do kraja, i koja stvarno obnavlja svijet. Ova sila i danas donosi ploda u brazdama naše povijesti obilježene tolikim nepravdama i nasiljima. Ona donosi plodove nade

i dostojanstva gdje su siromaštvo i isključenost, gdje je glad i nezaposlenost, među prognanike i izbjeglice – s kojima današnja kultura odbacivanja nerijetko postupa kao s otpadom –, među žrtve trgovine drogama, trgovine ljudima i ropstava našeg vremena.

I danas molimo plodove mira za cijeli svijet, počevši od ljubljene i izmučene Sirije, čije je stanovništvo iscrpljeno ratom kojem se ne vidi kraj. Neka na ovaj Uskrs svjetlo uskrsloga Krista rasvjetli savjest svih političkih i vojnih vođa, da se istrebljenje koje je u tijeku odmah prekine, da se poštuje humanitarno pravo i olakša pristup pomoći koju ta naša braća i sestre hitno trebaju, osiguravajući istodobno odgovarajuće uvjete za povratak prognanika.

Plodove pomirenja zazivamo za Svetu zemlju, koja je čak i ovih dana ranjavana otvorenim sukobima u kojem se ne štedi bespomoćne, za Jemen i cijeli Bliski istok, da nad podjelama i nasiljem prevladaju dijalog i uzajamno poštovanje. Neka naša braća u Kristu, koji često trpe zlostavljanja i progone, budu svijetli svjedoci Uskrsloga i pob jede dobra nad zlom.

Molimo plodove nade na ovaj dan za one koji žude za dostojanstvenim životom, osobito u onim dijelovima Afričkog kontinenta koje muči glad, sukobi koji su postali nešto uobičajeno i terorizam. Neka mir što ga donosi Uskrsl ozdravi rane u Južnom Sudanu: neka otvori srca dijaloga i uzajamnom razumijevanju. Nemojmo zaboraviti žrtve tog sukoba, posebno djecu! Neka ne izostane solidarnosti za mnoge osobe koje su prisiljene napustiti svoju zemlju i lišene su i onog najnužnijeg za život.

Plodove dijaloga molimo za Korejski poluotok, da razgovori koji se trenutačno vode potaknu sklad i pomirenje u toj regiji. Neka oni koji u tome imaju izravne odgovornosti postupaju mudro i razborito kako bi se promicalo dobro korejskog naroda i izgrađivalo odnose povjerenja u krilu međunarodne zajednice.

Plodove mira molimo za Ukrajinu, da se osnaže koraci koji se čine u korist sklada i olakšaju humanitarne inicijative koje su potrebne stanovništvu.

Plodove utjehe molimo za venecuelski narod, koji – kako su napisali njihovi pastiri – živi u nekoj vrsti „tudine“ u svojoj vlastitoj zemlji. Neka on, snagom uskrsnuća Gospodina Isusa, nađe pravi, miran i human put da izade što je moguće prije iz političke i humanitarne krize koja ga muči, i neka ne izostane gostoprимstvo i pomoći onima od njegovih djece koja su prisiljena napustiti svoju domovinu.

Neka plodove novog života uskrsl Krist donese djeci koja, zbog ratova i gladi, odrastaju bez nade, bez obrazovanja i zdravstvene zaštite; kao i starijim osobama koje su odbačene od egoistične kulture, koja ostavlja po strani one koji nisu „produktivni“. Plodove mudrosti molimo se za sve one u cijelom svijetu u čijim je rukama politička odgovornost, da uvijek poštuju ljudsko dostojanstvo, da predano rade u službi općeg dobra i osiguraju razvoj i sigurnost svojim građanima.

Draga braće i sestre, i nama, kao i ženama koje su pohrile na grob, upućene su ove riječi: „Što tražite Živoga među mrtvima? Nije ovdje, nego uskrsnu!“ (Lk 24, 5-6). Smrt, samoća i strah više nemaju više posljednju riječ. Postoji riječ koja seže dalje i koju samo Bog može izgovoriti: to je riječ uskrsnuća (usp. Ivan Pavao II., Obraćanje na kraju Križnog puta, 18. travnja 2003.). Snagom Božje ljubavi ona „ništi grijeha, pere krivice, i nevinost vraća palima, a radost tužnima. Dokida mržnju, uspostavlja slogu i syladava nasilje“ (Pohvala uskrsnosoj svijeći).

Sretan Uskrs svima!

Franjo

PORUKA SVETOGLA OCA FRANJE ZA 55. SVJETSKI DAN MOLITVE ZA DUHOVNA ZVANJA

22. travnja 2018.

Slušati, razlučivati, živjeti Gospodinov poziv

Draga braće i sestre, u listopadu iduće godine održat će se 15. opća redovita skupština Biskupske sinode koja će biti posvećena mladima, osobito odnosu između mlađih, vjere i zvanja. Bit će to prilika da dublje razmišljamo o tome kako je, u središtu našega života, poziv na radost koji nam Bog upućuje i kako je to „Božji plan za muškarce i žene svakog doba“ (Biskupska sinoda, XV. Opća redovita skupština, Mladi, vjera i razlučivanje zvanja, Uvod).

Ta blagovijest iznova snažno odjekuje na 55. svjetski dan molitve za duhovna zvanja. Nismo plod slučajnosti i ljudski život nije niz nepovezanih događaja; naprotiv, naš život i prisutnost na ovom svijetu plod su Božjeg poziva!

I u ovim našim nemirnim vremenima, otajstvo utjelovljenja podsjeća nas da nam Bog neprestano dolazi ususret. On je Bog s nama, koji kroči često prašnjavim putovima našega života. On poznaje našu tjeskobnu

čežnju za ljubavlju i srećom i poziva nas na radost. U različitosti i specifičnosti svakog, osobnog i crkvenog, poziva postoji potreba slušanja, razlučivanja i življenja ove Riječi koja nas poziva odozgor i, dok nam omogućava oploditi naše talente, čini nas ujedno oruđima spasenja u svijetu i upravlja naše korake prema punini sreće. Ta tri aspekta – slušanje, razlučivanje i život – bila su prisutna i na početku samog Isusova poslanja, koji je, nakon dana molitve i borbe u pustinji posjetio svoju sinagogu u Nazaretu i ondje slušao Božju riječ, raspoznao sadržaj misije koju mu je povjerio Otac i proglašio da je došao to ostvariti „danasm“ (usp. Lk 4, 16-21).

Slušati

Gospodinov poziv – treba to odmah reći – nije tako jasan kao neka od onih stvari koje možemo čuti, vidjeti ili dotaknuti u našem svakodnevnom iskustvu. Bog dola-

zi tiho i diskretno, ne nameće se našoj slobodi. Tako se može dogoditi da ga uguše mnoge brige i podražaji koji nam ispunjavaju um i srce.

Moramo, stoga, biti ljudi duha pripravna na duboko slušanje njegove Riječi i života, posvetiti pažnju također pojedinostima našega svakodnevnog života, naučiti tumačiti događaje očima vjere i ostati otvoreni iznenadenjima Duha.

Nećemo moći otkriti poseban i osobni poziv koji nam je Bog namijenio u svojoj namisli, ako ostanemo zatvoreni u sebe same, u svoje navike i apatiju onih koji uzalud protrate svoj život u uskom krugu vlastitog „ja”, gubeći priliku da sanjaju velike stvari i da postanu protagonisti one jedinstvene i originalne povijesti koju Bog želi ispisati s nama.

Isus je također bio pozvan i poslan. Zato je imao potrebu sabrati se u tišini, slušao je i čitao Božju riječ u sinagogi i, svjetlošću i snagom Duha Svetoga, otkrio je njezino puno značenje, koje se odnosi na samu njegovu osobu i povijest izraelskog naroda.

Danas to slušanje postaje sve teže u društvu punom buke, preplavljenom obiljem podražaja i informacija koji nas svakodnevno obasipaju sa svih strana. Vanjska buka koja ponekad prevladava u našim gradovima i četvrtima često je praćena našom unutarnjom rastresenošću i zbunjenošću koji nam ne dopuštaju da se zaustavimo i uživamo u ljepoti kontemplacije, da u miru razmišljamo o svemu onome što nam se događa u životu i, uzdajući se u brižni Božji plan ljubavi prema nama, izvršimo plogenosno razlučivanje.

No, kao što znamo, Božje kraljevstvo dolazi tiho i nemametljivo (usp. Lk 17, 21). Moguće nam je uočiti njegove klice tek kada, poput proroka Ilike, znamo ući u dubine svoje duše i dopustimo joj da se otvorí nezamjetljivom šapatu laganog i blagog Božjeg lahora (usp. 1 Kr 19, 11-13).

Razlučivati

Kad Isus, u nazaretskoj sinagogi, čita odlomak iz proroka Izajie, on razaznaje sadržaj misije zbog koje je poslan i predstavlja je onima koji su čekali Mesiju: „Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza! On me posla blagovjesnikom biti siromasima, proglašiti sužnjima oslobođenje, vid slijepima, na slobodu pustiti potlačeće, proglašiti godinu milosti Gospodnje” (Lk 4, 18-19).

Jednako tako, svaki od nas može otkriti svoj vlastiti poziv jedino duhovnim razlučivanjem. To je „proces kojim osoba, u dijaligu s Gospodinom i osluškujući glas Duha, donosi temeljne odluke, počevši od opredjeljenja za pojedini životni stalež” (Biskupska sinoda, XV. Opća redovita skupština, Mladi, vjera i razlučivanje zvanja, II, 2).

Tako na poseban način otkrivamo da kršćanski poziv uvijek ima proročku dimenziju. Sveti pismo nam govori da

je Bog narodu slao proroke u situacijama velike materijalne neizvjesnosti i duhovne i moralne krize, kako bi u njegovo ime uputili poruku obraćenja, nade i utjehe. Poput vjetra koji uskovitla prašinu, prorok remeti lažni spokoj savjesti onih koji su zaboravili Gospodinovu riječ, promatra događaje u svjetlu Božjeg obećanja i pomaže narodu otkriti znakove svitanja usred tamnih sjena povijesti.

I danas imamo veliku potrebu za razlučivanjem i proroštвom. Moramo se othrvati napastima ideologije i fatalizma i otkriti, u odnosu s Gospodinom, mjestâ, oruđâ i situacije kroz koje nas On poziva. Svaki bi kršćan trebao znati razviti sposobnost „nutarnjeg čitanja” života i shvatiti gdje i na što ga Gospodin zove kako bi nastavio njegovo poslanje.

Živjeti

Konačno, Isus naviješta novost sadašnjeg časa, koja će ispuniti zanosom srca mnogih i otvrdnuti srca drugih. Došla je punina vremena i on je Mesija čiji je dolazak najavio Izajia, pomazan zato da oslobodi zatočene, vrati vid slijepima i naviješta milosrdnu ljubav Boga prema svakom stvorenu. Upravo „danas se ispunilo ovo Pismo što vam još odzvana u ušima” (Lk 4, 21), kaže Isus.

Radost evanđelja, koja nas otvara susretu s Bogom i braćom, ne trpi naše sporosti i lijnosti. Neće nam dotaknuti srce ako budemo i dalje pogledavali kroz prozor pod izgovorom da čekamo pravo vrijeme i ako upravo danas ne preuzmemmo na sebe rizik donošenja odluke. Pozvani smo danas! Kršćanska misija je za sadašnji čas! Svaki od nas je pozvan – bilo na laički život u braku, bilo na svećenički život u zaređenoj službi ili pak na život posebnog posvećenja – kako bi, ovdje i sada, postao Gospodinovim svjedokom.

Ovo „danasy“ koje je proglašio Isus jamči nam da Bog nastavlja „silaziti“ da spasi našu ljudsku obitelj i da nas učini dionicima svoga poslanja. Gospodin nastavlja pozivati ljude na život s njim i da ga slijede u odnosu posebne blizine, da služe njemu samom. Lijepo je – i velika je to milost – biti potpuno i zauvijek posvećeni Bogu i služenju braći.

Gospodin i dalje poziva da ga slijedimo. Ne smijemo čekati da budemo savršeni kako bismo odgovorili svojim velikodušnim „da“, niti se bojati svojih ograničenja i svojih grijeha. Moramo naprotiv otvoriti svoja srca Gospodinovu glasu. Moramo slušati taj glas, prepoznati naše osobno poslanje u Crkvi i svijetu, i naposljetku živjeti ga u današnjem času koji nam Bog daje.

Neka nas Presveta Marija, mlada djevojka s periferije, koja je slušala, prihvatala i živjela Božju riječ koja je tijelom postala, čuva i trajno prati na našem putu.

Iz Vatikana, 3. prosinca 2017.

Prva nedjelja došašća

Franjo

PORUKA SVETOGA OCA FRANJE ZA 52. SVJETSKI DAN SREDSTAVA DRUŠTVENE KOMUNIKACIJE

“Istina će vas oslobođiti” (Iv 8, 32). Fake news i novinarstvo mira

Draga braćo i sestre,
komunikacija je dio Božjeg nauma sa čovjekom i osnovni način na koji doživljavamo zajedništvo. Čovjek, stvoren na sliku i priliku svoga Stvoritelja, može izraziti i dijeliti sve što je istinito, dobro i lijepo. Kadar je opisati svoja iskustva i svijet koji ga okružuje, i tako stvarati povjesno sjećanje i razumjeti zbivanja. Ali ako čovjek slijedi vlastitu oholost i sebičnost, tada može i svoju sposobnost komunikacije koristiti na krivi način kao što se vidi od samih početaka iz biblijskih izvješća o Kajinu i Abelu i Babilonskoj kuli (usp. Post 4, 4-16; 11, 1-9). Iskriviljivanje istine tipični je znak toga izobličavanja, kako na pojedinačnoj razini tako i na razini zajednice. Naprotiv, kad smo vjerni Božjem planu, komunikacija postaje djelotvoran izraz našeg odgovornog traganja za istinom i našeg stremljenja dobru.

U današnjem svijetu sve brže komunikacije i digitalnih sustava, svjedoci smo širenja onoga što se naziva “lažne vijesti”, takozvane fake news. To nas poziva na razmišljanje i zato sam odlučio u ovoj poruci vratiti se temi istine o čemu su već više puta govorili moji predšasnici počevši od pape Pavla VI. (usp. Poruka iz 1972. godine: “Društvene komunikacije u službi istine”). Na taj način želim dati doprinos zajedničkom nastojanju oko sprječavanja širenja lažnih vijesti i ponovnom otkrivanju dostojanstva novinarskog zanimanja i osobne odgovornosti novinara u priopćivanju istine.

1. Što je to lažno u “lažnim vijestima”

Fake news je izraz o kojem se mnogo raspravlja i govori. Općenito se odnosi na širenje dezinformacija putem interneta ili tradicionalnih medija. Pod tim se izrazom dakle misli na lažne informacije, utemeljene na nepo- stoećim ili iskriviljenim činjenicama a koje imaju za cilj zavaravanje i čak manipuliranje čitateljima. Širenjem lažnih vijesti može se težiti postizanju određenih ciljeva, vršenju utjecaja na političke odluke i pogodovanju gospodarskim interesima.

Učinkovitost lažnih vijesti prvenstveno se ogleda u njihovoj sposobnosti oponašanja stvarnih vijesti, to jest njihovoj sposobnosti da izgledaju uvjerljive. Kao drugo, ove lažne, ali uvjerljive vijesti su zavodljive, u smislu da su kadre privući pažnju onih kojima su namijenjene, pribjegavajući stereotipima i predrasudama raširenim u društvu i iskoristavajući emocije koje se mogu lako i brzo pobuditi poput tjeskobe, prezira, ljutnje i frustracije. U širenju takvih lažnih vijesti često se pribjegava

manipulativnom korištenju društvenih mreža i načina na koji one funkcioniraju. Tako se sadržaji, iako neutemeljeni, mogu tako brzo proširiti da se i njihovim službenim opovrgavanjem teško više uspijeva popraviti nanesenu štetu.

Fake news je teško razotkriti i iskorijeniti među ostalim i zato što se interakcija među mnoštvom osoba odvija u homogenim digitalnim okruženjima u koja ne prodiru različiti pogledi i mišljenja. Plod te logike dezinformacija je izostanak zdrave poredbe s drugim izvorima informacija što bi moglo dovesti do pozitivnog sraza s predrasudama i otvoriti konstruktivan dijalog; namjesto toga javlja se opasnost da se osobe pretvori u nena-mjerne sudionike u širenju pristranih i neutemeljenih ideja. Tragedija dezinformiranja je u tome da se diskreditira drugoga kojega se predstavlja kao neprijatelja do te mjere da ga se demonizira što može imati za posljedicu raspisirvanje sukoba. Lažne vijesti ukazuju tako na prisutnost nesnošljivih i odviše osjetljivih stavova i vode jedino prema širenju arogancije i mržnje. To je konačni ishod neistine.

2. Kako ih prepoznati?

Nitko se od nas ne može smatrati oslobođenim dužnosti suprotstavljanja tim lažima. To nije lak zadatak, jer se u širenju dezinformacija često namjerno pribjegava uvijenom govoru i retorici koja suptilno dovodi u zabludu, a katkad se koriste i sofisticirani psihološki mehanizmi. Hvalevrijedne su stoga odgojne inicijative i obrazovni programi koji imaju za cilj pomoći osobama da tumače i vrednuju informacije koje pružaju mediji i podučavaju ih da ne budu nesvesni širitelji dezinformacija, nego protagonisti razotkrivanja laži. Hvalevrijedne su također one institucionalne i zakonske inicijative koje su usmjerene na razvijanje propisa za suzbijanje tog fenomena, kao i inicijative koje poduzimaju tehnološke i medijske tvrtke sa ciljem definiranja novih kriterija za provjeru osobnih identiteta koji se skrivaju iza milijuna digitalnih profila.

No, sprječavanje i prepoznavanje mehanizama dezinformacije zahtijeva također duboki i pažljivi proces razlučivanja. Moramo razotkriti ono što bi se moglo nazvati “zmijskim taktikama” koje koriste oni koji se prerušavaju kako bi mogli udariti u bilo koje vrijeme i na bilo kojemu mjestu. To je bila strategija kojoj je pribjegla “lukava zmija” o kojoj se govori u Knjizi Postanka, koja je, u počecima čovječanstva, bila tvorcem prve “fake news” (usp. Post 3, 1-15), a što je dovelo do tragičnih

posljedica grijeha, počevši od prvog bratoubojstva (usp. Post 4) i bezbrojnih drugih vrsta zala počinjenih protiv Boga, bližnjega, društva i stvorova. Strategija ovog vještog "oca laži" (Iv 8, 44) upravo je prikrivanje, podli i opasni oblik zavodenja koji probija put do čovjekova srca lažnim i privlačnim argumentima.

U izvješću o istočnome grijehu napasnik se približava ženi pretvarajući se da joj je prijatelj, da se zanima za njezino dobro i počinje svoj govor tvrdnjom koja je samo djelomice istinita: "Zar vam je Bog rekao da ne smijete jesti ni s jednog drveta u vrtu?" (Post 3, 1). Bog, zapravo, nikada nije rekao Adamu da ne jede ni s jednog drveta, već samo s jednog stabla: "sa stabla spoznaje dobra i zla da nisi jeo!" (Post 2, 17). Žena je, istina, u svome odgovoru ispravila zmiju, ali je "zagrizla" na njezinu provokaciju: "Samo za plod stabla što je nasred vrta rekao je Bog: "Da ga niste jeli! I ne dirajte u nj, da ne umrete!" (Post 3, 3). Njezin je odgovor formuliran u legalističkom i negativnom smislu: nakon što je povjerovala varalici i dopustila da bude uvedena u njezinu verziju činjenica, žena podliježe zavodenju. Tako najprije posvećuje pažnju njezinu uvjerenju: "Ne, nećete umrijeti!" (r. 4). Napasnikova "dekonstrukcija", zatim, poprima privid istine: "Nego, zna Bog: onog dana kad budete s njega jeli, otvorit će vam se oči, i vi ćete biti kao bogovi koji razlučuju dobro i зло" (r. 5). Božja očinska preporuka, koja je bila za njihovo dobro, osporavana je privlačnim zavodenjem neprijatelja: "Vidje žena da je stablo dobro za jelo, za oči zamamljivo, a za mudrost poželjno" (r. 6). Taj nam biblijski prikaz otkriva dakle bitnu činjenicu za naše razmišljanje: ne postoje bezopasne dezinformacije. Štoviše, vjerovati u laži može imati kobne posljedice. Čak i blago iskrivljavanje istine može imati opasne učinke.

U tome je uključena naša pohlepa. Fake news često postaju viralne, šire se naime tako brzo da ih je teško zaustaviti, ne zbog logike dijeljenja koja karakterizira društvene medije, već zato što oni koji ih šire igraju na kartu nezasitne pohlepe koju je lako pobuditi kod čovjeka. Sami ekonomski i oportunistički razlozi za širenje dezinformacije ukorijenjeni su u žeđi za moći, želji za posjedovanjem i uživanjem, što nas u konačnici čini žrtvama još tragičnije prevare: prijevarnoj moći zla koje ide od jedne laži do druge kako bi nam otelo slobodu srca. Zato poučiti istini znači podučavati ljudi kako razlučiti, procijeniti i razumjeti naše najdublje želje i sklonosti, da ne bismo izgubili iz vida što je dobro podliježući svakoj napasti.

3. "Istina će vas oslobiti" (Iv 8, 32)

Stalno trovanje lažima završava potamnjivanjem našeg unutarnjeg života. Dostojevski je mudro primijetio: "Onaj, koji sam sebi laže i sluša vlastitu laž svoju, dotjerat će dotle da neće više poznati nikakve istine ni u sebi,

ni oko sebe, nego će, dosljedno, prestati poštovati i sebe i druge. A ne štujući nikoga, prestajete ljubiti, a da bi se bez ljubavi zabavio i razonodio, odaje se strastima i grubim slastima, te postaje prava životinja u svojim porocima, a sve zato, jer neprestano laže i drugima i samom sebi" (Braća Karamazov, II, 2).

Kako se dakle obraniti? Najradikalniji protulijek za "virus laži" je čišćenje istinom. U kršćanskom shvaćanju, istina nije samo pojmovna stvarnost koja se tiče suda o stvarima, koje se definira kao istinite ili lažne. Istina nije samo iznošenje na vidjelo stvari koje su skrivene, "otkrivajući stvarnost", na što upućuje drevni grčki pojam aletheia (koji dolazi od a-lethès, "neskriven"). Istina ima veze sa čitavim našim životom. U Bibliji uključuje značenja kao što su podrška, postojanost i povjerenje, kako što se vidi iz korijena 'aman, od kojeg dolazi također naš liturgijski izraz Amen. Istina je nešto na što se može osloniti da ne padneš. U ovom relacijskom smislu, jedini uistinu pouzdan i vrijedan povjerenja – onaj na koga možemo računati – odnosno "istiniti", je živi Bog. Isus kaže: "Ja sam... Istina" (Iv 14, 6). Čovjek, dakle, otkriva istinu i iznova otkriva istinu kada je doživjava u sebi samom kao vjernost i pouzdanost Onoga koji ga ljubi. Jedino to može oslobititi čovjeka: "Istina će vas oslobititi" (Iv 8, 32).

Oslobodenje od laži i traženje odnosa: to su dva neizostavna sastojka da bi naše riječi i djela bili istiniti, vjerodostojni i pouzdani. Da bismo prepoznali istinu trebamo razlučiti sve što potiče zajedništvo i promiče dobrotu od svega onoga što teži izoliranju, razdvajaju i suprotstavljanju. Istina se, prema tome, ne dohvaća kad se nameće izvana kao nešto neosobno, nego jedino kad proistječe iz slobodnog odnosa među osobama, iz međusobnog slušanja. K tome, istinu se nikada ne prestaje tražiti jer se laž uvijek može ušuljati, pa i onda kad tvrdimo stvari koje su istinite. Besprijekorni argument može se, naime, temeljiti na neospornim činjenicama, ali ako se koristi zato da se povrijedi drugoga i da se tu osobu diskreditira u očima drugih, koliko god izgledao ispravno, nije istinit. Istinitu izjavu možemo prepoznati po njezinim plodovima: potiče li svađu, raspiruje li podjele, širi li rezignaciju, ili, pak, promiče informirano i zrelo promišljanje koje vodi prema konstruktivnom dijalogu i plodonosnim rezultatima

4. Istina je prava novost

Osobe, a ne strategije najbolji su protulijek za laži. Osobe koje su oslobođene od pohlepe, koje su spremne slušati i koje se trude stupiti u iskreni dijalog da bi na svjetlo dana izašla istina; osobe koje privlači dobrota i koje se odgovorno služe riječima. Ako je odgovornost odgovor na širenje lažnih vijesti, tada je velika odgovor-

nost na onima čiji je zadatak pružati informacije, a to su novinari, čuvari vijesti. U današnjem svijetu njihov posao nije samo zanat, već pravo i istinsko poslanje. Oni imaju zadatak, u vrtlogu vijesti i silnoj pomami za senzacionalnim vijestima, sjetiti se kako u središtu vijesti nije brzina njezinog objavljivanja niti njezin utjecaj na publiku, nego osobe. Informirati druge znači oblikovati ih, to znači biti u doticaju s ljudskim životima. Zato su jamčenje točnosti izvora i čuvanje komunikacije stvarna sredstva u promicanju dobra, stvaranju povjerenja i otvaranju puta prema zajedništvu i miru.

Želim, dakle, pozvati sve na promicanje novinarstva mira. Pod time ne mislim na sladunjavu vrstu novinarstva koje nijeće postojanje ozbiljnih problema i ima prizvuk sentimentalizma. Naprotiv, pritom mislim na novinarstvo koje je istinito i protivi se lažima, dojmljivim sloganima i senzacionalnim naslovima; na novinarstvo koje su stvorili ljudi za ljudе, koje je u službi svih ljudi, posebno onih – a oni čine većinu u našem svijetu – koji nemaju glasa; na novinarstvo koje je manje usredotočeno na izvanredne vijesti, koje je zaokupljeno traženjem stvarnih uzroka sukobâ, kako bi potaknulo dublje razumijevanje i pridonijelo njihovu rješavanju pokretanjem blagotvornih procesa; na novinarstvo koje se stalno zalaže za to da upućuje prema rješenjima koja predstavljaju alternativu eskalaciji vike i verbalnog nasilja.

U tome smislu, nadahnjujući se na jednoj franjevačkoj molitvi, mogli bismo se ovako obratiti Istini u osobi: Gospodine, učini nas oruđima svoga mira.

Daj nam da prepoznamo zlo koje je prikriveno u komunikaciji koja ne izgrađuje zajedništvo;
Pomozi nam da uklonimo otrov iz naših prosudbi.
Pomozi nam da govorimo o drugima kao našoj braći i sestrama.

Ti si vjeran i vrijedan povjerenja; daj da naše riječi budu sjeme dobra za svijet:

gdje je buka, da naučimo slušati;
gdje je konfuzija, da nadahnjujemo sklad;
gdje je nejasnoća, da donosimo jasnoću;
gdje je isključivost, da donosimo solidarnost;
gdje je senzacionalizam, da koristimo trezvenost;
gdje je površnost, da postavljamo prava pitanja;
gdje je predrasuda, da pobudujemo povjerenje;
gdje je neprijateljstvo, da donosimo poštivanje;
gdje je laž, da donosimo istinu.

Amen.

Iz Vatikana, 24. siječnja 2018.,
spomendan sv. Franje Saleškog

Franjo

PORUKA ZA DAN POSVEĆENJA KLERA 2018.

Kongregacija za kler

Dragi svećenici,
Dan posvećenja klera, koji se slavi na svetkovinu Presvetog Srca Isusova, pruža nam prigodu zaustaviti se u Gospodinovoj prisutnosti, da bismo obnovili sjećanje na naš susret s njim i tako s većim žarom prionuli uz naše poslanje u službi Božjeg naroda. Ne smijemo, naime, zaboraviti da divota poziva koji nas je privukao, zanos kojim smo izabrali kročiti putom posebnog posvećenja Gospodinu i čuda koja vidimo u našem prezbiteriskom životu, imaju svoj izvor u onom času kad su nam se pogledi susreli s Božjim.

Svi mi, naime, "doživjeli smo u svome životu neki susret s njim" i svaki od nas može sačiniti vlastito duhovno sjećanje i vraćati se s radošću na taj trenutak "u kojem sam osjetio da me Isus gleda" (PAPA FRANJO, Homilia u Svetoj Marti, 24. travnja 2015.).

I prvi su učenici iskusili radost prijateljstva s Isusom, koja im je zauvijek promijenila život. No, nakon navještaja Muke, nad njihovo se srce nadvio veo tame

koji im je potamnio put. Žar naslijedovanja, san o Božjem kraljevstvu koje je inauguirao Učitelj i prvi plobovi poslanja, sad se susreću s teškom i neshvatljivom stvarnošću, zbog koje im se poljuljala nada, probudile se sumnje i zaprijetila im opasnost da se ugasi radost navještanja evandelja.

To je nešto što se može dogoditi uvijek, pa i u svećenikovu životu. Zahvalno sjećanje na početni susret, radost naslijedovanja i žar apostolske službe, koji je plamatio u srcu godinama i nije gasnuo ni u situacijama koje nisu uvijek bile lake, mogu ustuknuti pred umornošću ili obeshrabrenošću što dovodi do nadiranja nutarnje pustinje suhoće i do toga da naš svećenički život bude obavijen sjenom tuge.

Upravo u tim trenucima, međutim, Gospodin, koji nikada ne zaboravlja života svoje djece, poziva nas uzići s njim na goru, kao što je učinio s Petrom, Jakovom i Ivanom, preobrazivši se pred njima. Odnevši ih "visoko" i "u osamu" Isus ih vodi na čudesno putovanje

preobraženja; od pustinje do Tabora i od tame k svjetlu.

Dragi svećenici, trebamo se svakoga dana preobrazavati uvijek novim susretom s Gospodinom koji nas je pozvao. Pustiti mu da nas "povede visoko" i da ostanemo "u osami" s njim nije službena dužnost, izvanjska radnja ili beskorisno gubljenje vremena na zadaće povezane sa službom, već živo vrelo koje teče u nama i prijeći da naš "evo me" uvene i presahne.

Kontemplirajući evanđeoski prizor Gospodinova preobraženja, dakle, možemo uočiti tri mala koraka, koja će nam pomoći potvrditi naše prianjanje uz Gospodina i obnoviti naš svećenički život: uzaći visoko, pustiti da budemo preobraženi, biti svjetlo za svijet.

1. Uzaći visoko, jer ako ostanemo uvijek usredotočeni na stvari koje treba učiniti, prijeti nam opasnost da postanemo zatočenici sadašnjosti, da svakodnevne zadache iscrpe iz nas svaki atom snage, da ostanemo previše usredotočeni na sebe same te se, tako, u nama gomilaju umori i frustracije koji mogu biti pogubni. Jednako tako, "uzaći visoko" je protulijk onim napastima "duhovne svjetovnosti" koje nas, također iza privida pobožnosti, udaljavaju od Boga i braće i vode do toga da stavljamo sigurnosti u stvari ovoga svijeta. Imamo, naprotiv, potrebu svakoga dana uranjati u Božju ljubav, napose molitvom. Uzlazak na goru podsjeća nas da je naš život stalni uspon prema svjetlu koje dolazi odozgor, putovanje prema Taboru Božje prisutnosti, koji širom otvara nove i iznenadujuće obzore. Ta nas stvarnost ne želi navesti na bijeg od pastoralnih obaveza i svakodnevnih izazova koji su pred nama, već nas želi podsjetiti da je Isus središte svećeničkog života i da sve možemo samo u Onome koji nas jača (Fil 4, 13). Stoga, "uzlazak učenika na goru Tabor potiče nas da razmišljamo o važnosti odvajanja od svjetovnih stvari, da bismo uzdigli svoj duh k nebu i razmišljali o Isusu. Riječ je o tome da se oraspoložimo za pozorno i molitveno slušanje Krista, ljubljenog Sina Očeva, tražeći trenutke molitve koji omogućuju poslušno i radosno prihvatanje Riječi Božje" (PAPA FRANJO, Angelus, 6. kolovoza 2017.).

2. Pustiti da budemo preobraženi, jer svećenički život nije neki program u kojem je sve već unaprijed ispllanirano ili birokratska služba koju treba obavljati prema unaprijed utvrđenoj shemi; naprotiv, to je živo iskustvo svakodnevnog odnosa s Gospodinom, po kojem postajemo znak njegove ljubavi prema Božjem narodu. Zato, "nećemo moći živjeti tu službu s radošću ako ne budemo doživjeli i iskusili trenutke osobne molitve, oči u oči s Gospodinom, govoreći mu, razgovarajući s njim" (PAPA FRANJO, Susret sa župnicima grada Rima, 15. veljače 2018.). U tome iskustvu bivamo prosvijetljeni Gospodi-

novim licem i preobraženi njegovom prisutnošću. I svećenički život je "preobraženost" Božjom milošću kako bi naše srce postalo milosrdno, uključivo i suošćeajno poput Kristova. Riječ je jednostavno o tome da budemo – kao što je nedavno podsjetio Sveti Otac – "obični, jednostavni, blagi, uravnoteženi svećenici, ali koji se neprestano daju obnavljati od Duha" (PAPA FRANJO, Homilija na euharistijskom slavlju s misionarima milosrđa, 10. travnja 2018.). To se preporaćanje događa prije svega po molitvi, koja mijenja srce i preobražava život: svaki od nas "postaje" Onaj kome se molimo. Bit će dobro podsjetiti, na ovaj Dan posvećenja, da "svetost se stoji u uobičajenoj otvorenosti transcendenciji, izraženoj u molitvi i klanjanju. Sveci se odlikuju duhom molitve i potrebom za zajedništvom s Bogom" (PAPA FRANJO, Gaudete et exsultate, br. 147). Uspinjući se na goru bit ćemo prosvijetljeni Kristovim svjetлом i moći ćemo sići u dolinu i svima nositi radost evanđelja.

3. Biti svjetlo za svijet, jer iskustvo susreta s Gospodinom šalje nas na put služenja braći, njegova riječ ne želi da je se zatvara u privatnost osobne pobožnosti i zidove hrama i, prije svega, svećenički je život misijski poziv, koji zahtijeva hrabrost i oduševljenje izaći iz sebe samih da bismo navještali čitavom svijetu ono što smo čuli, vidjeli i dotaknuli u našem osobnom iskustvu (usp. 1 Iv 1, 1-3). Prva je zadaće Crkve i, samim tim, prva velika apostolska zadaća prezbitera omogućiti drugima da upoznaju Isusovu nježnost i ljubav, kako bi svi mogli biti zahvaćeni njegovom prisutnošću koja oslobođa od zla i preobražava život. Ako postoji neka želja koju trebamo gajiti, onda je to "da budemo svećenici koji su kadri u pustinji svijeta podići znamen spasenja, to jest Kristov križ, kao izvor spasenja i obnove za čitavo društvo i za sam svijet" (PAPA FRANJO, Homilija na euharistijskom slavlju s misionarima milosrđa, 10. travnja 2018.). Očaravajući susret s Gospodinom mora zadobiti svoj opipljiv izraz u odgovornom zauzimanju u životu u službi Božjeg naroda koji, prolazeći često tamnom dolinom tegoba, patnje i grijeha treba mudre pastire i pastire koji zrače poput Mojsija. Naime, "po završetku čudesnog iskustva Preobraženja, učenici su sišli s gore (r. 9) očiju i srca preobraženih susretom s Gospodinom. To je put kojim i mi možemo ići. Sve življe ponovno otkrivanje Isusa nije cilj samom sebi, nego nas navodi da 'siđemo s gore'... Preobraženi Kristovom prisutnošću i žarom njegove riječi, bit ćemo konkretni znak Božje životvorne ljubavi prema svoj našoj braći, osobito prema onima koji trpe, koji su sami i napušteni, prema bolesnima i mnoštву muškaraca i žena koji su, u različitim dijelovima svijeta, poniženi nepravdom, zlostavljanjem i nasiljem" (PAPA FRANJO, Angelus, 6. kolovoza 2017.).

Dragi svećenici, neka ljepota ovoga dana, posvećenog Srcu Isusovu, učini da u nama poraste želja za svestrošću. Crkva i svijet trebaju svete svećenike! Papa Franjo u novoj apostolskoj pobudnici o svetosti, Gaudete et exsultate, podsjetio je na svećenike koji s oduševljenjem naviještaju evangelije, rekavši da "Crkva ne treba toliko birokrate i službenike, već oduševljene misionare, koje izjeda gorljivost za prenošenjem istinskog života. Sveci iznenaduju, jer nas njihov život poziva da izademo iz

spokojne i umrtnjujuće osrednjosti" (PAPA FRANJO, Gaudete et exsultate, br. 138). Morat ćemo prijeći, prije svega u svome srcu, ovaj put preobrazbe: uzaći na goru, pustiti Gospodinu da nas preobrazi, da bismo zatim postali svjetlo za svijet i za osobe koje su nam povjerene. Neka vas Presveta Marija, Žena svjetla i Majka svećenikâ, trajno prati i čuva!

IKA

IZJAVA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE O RATIFIKACIJI KONVENCIJE VIJEĆA EUROPE O SPRJEČAVANJU I BORBI PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA I NASILJA U OBITELJI

Kao dionici života hrvatskoga društva, sa svojom posebnom crkvenom odgovornošću, ali i s odgovornošću hrvatskih građana u nastojanju oko dobra svoje domovine, obraćamo se javnosti, a naročito odgovornima za donošenje političkih odluka koje za sobom neizbjježno povlače ozbiljne posljedice za život naroda i za budućnost hrvatske države.

U službi predstojnika zajednica vjernika suočeni smo s pitanjima, potrebama i brigama ljudi koji nam se obraćaju u zabrinutosti za vrijednote na kojima počiva identitet velike većine hrvatskih građana. Sa svom ozbiljnošću uzimamo u obzir očitovanje i osjećaj vjernika (sensus fidelium), ali i drugih ljudi kojima je stalo do očuvanja temeljnih odrednica judeokršćanske antropologije, utemeljene na ljudskoj naravi.

Ponavljajući već više puta istaknuto, kako u zajedničkim tako i u pojedinačnim istupima, svoju predanost u zaštiti svih ljudi od nasilja, upozoravamo da Konvencija Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, osim onoga što se pozitivno ističe u njenom naslovu, svojim sadržajem otvara puno nedoumica i nejasnoća.

Protivimo se ratifikaciji Konvencije i smatramo da Republika Hrvatska svojim zakonskim okvirom i pravdrom može sama – i učinkovitije od mjera i načina predviđenih Konvencijom – uređiti pitanja suzbijanja nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.

Dužni smo izravno i jasno napomenuti ponajprije svim članovima Katoličke Crkve, bez obzira kojoj političkoj stranci ili opciji pripadali, koji trebaju dati svoj glas ZA ili PROTVI ratifikacije Konvencije da u njoj postoje ideološki elementi sukladni 'rodnoj teoriji' odražavajući rodnu ideologiju na temelju koje se gradi takozvana 'gender kultura', strana kršćanskim i općeljudskim vrjednotama te protivna nauku Crkve.

Dati svoj glas ZA ratifikaciju Konvencije značilo bi, između ostalog, otvoriti vrata nečemu što je u suprotnosti s ljudskom stvorenosću, s naravnim zakonom i s temeljnim vrijednostima kršćanske vjere i kulture, a što smatramo pogubnim za obitelji, za demografsku obnovu naroda i za odgoj novih naraštaja. Stoga, pozivamo da se narodni zastupnici u Hrvatskom saboru izjasne protiv ratifikacije Konvencije.

Isto tako, suočeni s naznakama pritisaka na savjesti pojedinaca, pozivamo na osiguravanje slobode savjesti, izricanja vlastitih uvjerenja i stavova, jer bi nijekanje slobode bilo pokazatelj skliznuća u totalitarni mentalitet.

Budući da nam je stalo do zajedništva, do mira i promicanja dostojanstva svakoga čovjeka, zabrinuti smo zbog razdora, unošenja nemira i sukoba u hrvatsko društvo. Kao vjernici se trebamo čuvati svakoga pokušaja političke manipulacije Crkvom, ne odobravajući nikakvo očitovanje prijetnja i uvrjeda usmjerenih prema onima koji zastupaju svoja stajališta.

Molimo za dar snage, poniznosti i mudrosti koja osjeća i poštuje bilo naroda, ne gledajući tko iz sadašnjih prijepora može izaći kao 'pobjednik' ili 'poraženi', kako bi se snaga dobra usmjerila prema boljitu hrvatske domovine spominjući se nesebičnosti i žrtava podnesenih za slobodu i neovisnost.

Pouzdajući se u Božju blizinu, zagovor Blažene Djevice Marije i svetoga Josipa, te pomoći svetih i blaženih, a naročito blaženoga Alojzija Stepinca, za sve molimo mir i blagoslov.

Zagreb, 10. travnja 2018.

Biskupi Hrvatske biskupske konferencije

IZJAVA KOMISIJE »IUSTITIA ET PAX« HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

Savjest – čuvar čovjekova dostojanstva i slobode

Čovjek po svojoj naravi teži uspostavi društva u kojem će živjeti slobodno, u skladu sa svojim vjerskim i svjetonazorskim uvjerenjem i vrijednostima, odnosno u skladu sa svojom savjesti. Stoga zabrinjava činjenica da se u posljednje vrijeme sve češće osporava pravo građanima da se slobodno izjasne o nekim društveno-političkim i svjetonazorskim pitanjima. Uočava se i određena isključivost od strane pojedinaca ili pojedinih interesnih skupina koji se ne ustručavaju i javno obezvrijedjavati uvjerenja i stavove koji su suprotni njihovim svjetonazorskim i ideološkim uvjerenjima. U takvom ozračju svjedoci smo sve učestalijega prizivanja pojma „savjest“ kada se radi o nekim ključnim pitanjima koja se odnose na opće dobro u Hrvatskoj, prvenstveno kada su posrijedi vrijednosna i svjetonazorska pitanja ili opredjeljenja. Stoga Komisija Hrvatske biskupske konferencije „Iustitia et pax“ smatra potrebnim izreći svoj stav o poimanju onoga što savjest jest, ali i o pravu na priziv savjesti. To čini zbog toga što smatra da je nepoštovanje osobne savjesti i njezina uvjerenja nedopustivi pokušaj ugrožavanja ljudske slobode, a time neposredno i ljudskoga dostojanstva. Istodobno u tome prepoznaje duboke korijene mnogih problema s kojima se suočava hrvatsko društvo.

1. Moralni vid. Svaki čovjek posjeduje savjest kao zadnje subjektivno mjerilo svojega konkretnoga moralnoga djelovanja. Savjest nije autonomna instancija, nego se tijekom života oblikuje prema normama objektivnoga moralnoga reda, do kojih ljudi različitih kultura dolaze na različite načine. Kršćani oblikuju svoju savjest i na temelju Svetoga pisma te učenja crkvenoga Učiteljstva, koje tumači objektivni moralni red. Crkva stoga uči da je savjest „najskrovitija jezgra i svetište čovjeka, gdje je on sam sa svojim Bogom, čiji glas odzvanja u njegovoju nutrini“ (Gaudium et spes, br. 16). U tom smislu, savjest je izričaj dostojanstva svakoga čovjeka, a u kršćanskem smislu ona je bitna dimenzija čovjekove „sličnosti s Bogom“. Djelovanje po savjesti stoga je obveza svakoga čovjeka, jer zahtjeva od ljudskoga bića da djeluje kao homo moralis. Činiti nešto protiv uvjerenja vlastite savjesti, osobito ako osjećamo da je to zlo, istinski je grijeh. Dakle, ne postoji nikakav forum, institucija ili politička stranka koja čovjeku smije naložiti da čini nešto što on po savjesti smatra nedopuštenim ili štetnim. Takav bi pokušaj bio teško наруšavanje čovjekova dostojanstva, čime širom otvaramo vrata totalnom relativizmu, a u konačnici i jednoumlju.

Savjest i sloboda idu zajedno, odnosno čovjekova sloboda temelji se na savjesti koju je potrebno trajno

oblikovati u istini. To je potrebno zbog toga da bi se izbjegla pogrešna poimanja i primjena pojma savjesti u konkretnom životu. Prema tome, savjest se ne može poistovjetiti s osobnim poimanjem onoga što je dobro i zlo, s konkretnom individualnom prosudbom u pogledu svega, pa tako i vrjednota. Tako nije moguće da netko smatra kako mu je, snagom odluke vlastite savjesti, dopušteno ubiti nevino ljudsko biće, krasti, lagati i sl. To vrijedi za svakoga čovjeka, pogotovo kršćanina, a osobito vrijedi za izabrane predstavnike naroda koji su preuzeli odgovornost skrbiti za opće dobro, bez obzira na to koj političkoj stranci pripadali. Jer i onaj koji nije vjernik obvezatan je savjest oblikovati sukladno određenim objektivnim kriterijima moralnosti. Među te objektivne kriterije svakako se ubraja i ono što sačinjava opće dobro zajednice.

2. Pravni vid. Sloboda mišljenja i izražavanje misli te sloboda savjesti i vjeroispovijesti temeljna su ljudska prava. U tom smislu i pravo na priziv savjesti zajamčeno je Ustavom Republike Hrvatske i međunarodnim pravom, a potvrđeno je, u više navrata, i u praksi Europskoga suda za ljudska prava. Države imaju obvezu poštovati pravo na priziv savjesti svakoga pojedinca, kako kroz odgovarajuće zakonodavstvo tako i kroz oblikovanje politika koje moraju poticati slobodu očitovanja savjesti. To se posebno odnosi na situacije u kojim donošenje odluke na temelju savjesti dolazi u sukob sa zahtjevima nadređenih te stvarne ili pretpostavljene većine koja odlučuje o pitanjima od javnoga interesa, odnosno općega dobra.

Potrebno je stoga razlikovati pravo priziva na savjest pojedinca od poštovanja odluka određene političke stranke ili od očekivanja nadređenih. Stranački politički život u demokraciji pretpostavlja djelovanje pojedinaca po pravilima stranke, dok se ona u demokratskoj proceduri ne promijeni. Bez tog pravila ne bi mogla funkcionirati demokracija. Međutim, kada je riječ o pitanjima vrijednosne orientacije, tada sloboda savjesti pojedinca ima apsolutnu prednost pred tzv. „stranačkom stegom“. Uspoređivanje „stranačke stege“ i prava na priziv savjesti ne samo da je nedopustivo, nego je i veoma opasno za budućnost demokracije u Hrvatskoj. Pozivamo stoga političke čimbenike u Hrvatskoj da trenutačne političke ili neke druge interese ne povezuju s pravom priziva na savjest.

Povijest poznaće izvrsne svjedočke savjesti, od ranokršćanskih mučenika do Thomasa Morea (1477. - 1535.), kojega je sv. Ivan Pavao II. u Velikom Jubileju (2000.) proglašio zaštitnikom političara i svih koji

obnašaju službu svjetovne vlasti. On je, naime, kao i ranokršćanski mučenici, bio spreman u ime vlastite savjeti i zbog promicanja istine podnijeti trpljenje, poniženje i vlastitu smrt. Njih se stoljećima časti i poštujе kao svijetle primjere moralne neporočnosti. U Hrvatskoj je očito savjest podcijenjena i u društvenom i političkom životu postaje puka formalnost. Još uvijek zarobljeni određenim ideologijama, prioritetom postavljamo stranačku stegu i uskogrudne društveno-političke interese te se tako u jednom demokratskom društvu žrtvuje ono što je vrhunski cilj svake demokracije, a to je sloboda čovjeka. Ta činjenica mora zabrinjavati svakoga komu je

stalo do toga da se hrvatsko društvo demokratski razvija i oslobađa jednoumnih robovanja.

Izražavajući zabrinutost zbog takvoga stanja, Komisija poziva i potiče sve odgovorne osobe i institucije u hrvatskom društvu na bezuvjetno poštovanje prava na slobodu savjesti kao prepostavke istinske slobode čovjeka u demokratskom društvu.

U Zagrebu 18. lipnja 2018.

✠ Đuro Hranić, nadbiskup đakovačko-osječki,
predsjednik Komisije HBK-a „Iustitia et pax”

PORUKA ZA DAN ŽIVOTA PREDSJEDNIKA VIJEĆA HBK ZA ŽIVOT I OBITELJ

Uzvišenost, ljepota i snaga majčinskoga odgoja

U pripravi za Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji koji će se, pod geslom „Obitelj – izvor života i radosti”, održati u Splitu i Solinu 15. i 16. rujna 2018., svoj pogled i pozornost ove godine usmjeravamo osobito prema ženama i majkama.

Čini se da je u postmodernome vremenu za odgovorno ispunjavanje majčinskoga poslanja u obitelji, Crkvi i društvu potrebno sve više snage i hrabrosti kako bi se moglo živjeti i svjedočiti uzvišenosti i ljepotu majčinstva. Majčinstvo se ne doživljava kao neko junačko djelo, niti se na majke gleda kao na junakinje. Posvećivanje godina života djeci zahtijeva suosjećanje, osjetljivost i preobilnu ljubav. Zajedno sa suprugom, a ponekad, náhalost, i posve sama, žena/majka podiže novu osobu, pripremajući je da bude dio društva. Čineći to s ljubavlju i predanjem te pouzdanjem u Božju providnost majke na taj način svijet čine boljim mjestom.

Veliki papa sv. Ivan Pavao II. u svojoj enciklici Evangelije života ističe junaštvo “svih hrabrih majki koje se bezrezervno posvećuju vlastitoj djeci, koje trpe donoseći ih na svijet, a zatim su spremne poduzeti svaki napor, suočiti se sa svakom žrtvom, da bi njima prenijele ono najbolje što u sebi čuvaju” (br. 86).

Uzvišenost i ljepota majčinstva nipošto nisu prevladane ili zaostale jer su duboko usaćene u samu srž svake žene. Majka svojim svagdašnjim žrtvama nadilazi samu sebe, u služenju drugima otvara se spremnosti na junaštvo i dan za danom sve potpunije otkriva duboki smisao života sadržan u Isusovim riječima: “Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka danomice uzima križ svoj i neka ide za mnom” (Lk 9,23). Danas, kada se ljudi na sve načine pokušavaju izmaknuti križu i

učiniti da drugi umjesto njih podmeću svoja leđa, zajedno sa sv. Ivanom Pavlom II. valja glasno reći: “Zahvaljujemo vam, herojske majke, za vašu nepobjedinu ljubav! Zahvaljujemo vam za neustrašivo povjerenje u Boga i njegovu ljubav. Zahvaljujemo vam za žrtvu vašega života...”. Zahvalu valja izreći i svim onim ženama koje, ne mogavši ostvariti biološko majčinstvo, svoje majčinsko poslanje ispunjavaju na druge načine, primjerice uđomljavanjem ili posvojenjem djece, humanitarnim i volonterskim radom te duhovnim majčinstvom.

Majka ne može isključivo svojim snagama i sredstvima odgovoriti na rastuće izazove majčinstva. Uronjenost u Božju ljubav i otvorenost darovima Duha Svetoga čine da majke iz dana u dan rastu u svojoj majčinskoj ljubavi, brizi i odgoju, koji im je osobito na srcu. S druge strane, nedostatak muževe i očinske podrške majkama otežava ispunjavanje njihova poslanja odgoja djece i uklapanja djece u društvo (usp. papa Franjo, Amoris laetitia, br. 55). Među izazovima s kojima su roditelji u posljednje vrijeme suočeni sve je naglašenija ideološka i kulturna kolonizacija, o čemu je višekratno govorio i papa Franjo. On ukazuje na tri pokazatelja kulturnoške i ideološke kolonizacije svojstvene svim povijesnim razdobljima: dokidanje slobode, brisanje sjećanja i indoktriniranje mladih. Pritom je naglasio jedinstvenu ulogu žena u čuvanju sjećanja, povijesnih korijena i vjere, te njihovu snagu i sposobnost oduprijeti se kulturnoškoj kolonizaciji (usp. papa Franjo, Propovijed u Domu Svetе Marte od 23. XI. 2017.).

Ta snaga žene i majke u odupiranju kulturnoškoj kolonizaciji ponajprije se očituje u odgojnoj ulozi majke. Kulturnoška kolonizacija koristi sve raspoložive medijske kanale i preko različitih ekrana “nepozvana”

i prodorno ulazi u obiteljske domove, u umove i duše djece.

Zadaća i uloga roditelja, a osobito majki koje u projektu više vremena provode s djecom, je budno bdjeti nad tiskanim i multimedijalnim sadržajima koji su dostupni djeci, ali i nad školskim i drugim programima koji se nude ili nameću u odgojno-obrazovnom sustavu. Roditeljska dužnost je i birati odgojne programe u skladu sa svojim čudorednim i vjerskim uvjerenjima, ali i ustavnim pravima, budući da su upravo roditelji "prvi i poglaviti odgojitelji svoje djece" (usp. Povelja o pravima obitelji Svetе Stolice, čl. 5).

Roditeljska odgojna zadaća podrazumijeva i spremnost oca i majke da trajno rade na sebi i uče, odnosno da budu poučljivi kako bi kompetentno mogli poučavati svoju djecu. Nažlost, u suvremenim obiteljima, gdje bi se trebalo odvijati prvo učenje, sve se teže događa transgeneracijski prijenos i razvijanje kreposti, znanja i vještina svojstvenih roditeljstvu. U odgojno-obrazovnom sustavu to se također ne događa, pa mnoge roditeljstvo zatekne nespremne te dolazi do različitih nesnalaženja koja mogu imati, i često imaju, štetne posljedice. Žurno je potrebno unijeti odgovarajuće sadržaje u sustav odgoja i obrazovanja, a potom i razvijati programe koji će dodatno osposobljavati i osnaživati mlade ljude za preuzimanje roditeljskih uloga i obveza.

Od ključne je važnosti i da roditelji, usprkos teškoćama, sačuvaju radost u roditeljstvu i odgoju, a djeci svakodnevno izražavaju ljubav i nježnost. Sačuvati radost majčinstva neprocjenjivo je bogatstvo za buduće narastaje, ali i izazov u kojem majke trebaju pomoći da ne dopuste da im išta oduzme "duboku radost majčinstva" (papa Franjo, Amoris laetitia, br. 171). U konačnici, roditelji trebaju učiniti sve što je u njihovo moći da se ne predaju malodušju i pod teretom borbe za preživljavanje

postupno pokleknu, a njihova djeca da ne postanu takozvana "nevidljiva djeca" koja, iako imaju roditelje, doživljavaju da ih roditelji ne vide.

Crkva majkama današnjice nudi mnoge uzore žena/majki. U kontekstu današnjega spomendana valja spomenuti službenicu Božju Margaretu Bosco, majku sv. Ivana Bosca, koja je mlada ostala udovica. Ona je cijelu sebe najprije dala da u krepostima odgoji trojicu vlastitih sinova, usađujući im u srce nauk Katoličke Crkve, a zatim je to nastavila činiti pomažući sinu Ivanu u ostvarivanju salezijanskog apostolata među siromašnim dječacima koji su njenu ljubav prepoznali prozvavši je "Mama Margarita". Hvalevrijedan primjer za naslijedovanje ostavila je i sv. Marija-Zelija Guerin, majka sv. Male Terezije, kojoj je najvažnija briga bio upravo primjereni odgoj i spas duša sve njezine djece. Ona i njen suprug Ljudevit proglašeni su svetima 2015. godine ne zato što su bili roditelji jedne svetice, nego jer su u svojoj svagdašnjici nastojali živjeti svetim životom. Njima bismo zasigurno mogli pridružiti i mnoge druge majke i očeve, uključujući i one koje mi poznajemo.

Stoga, u prigodi Dana života 2018. godine, upućujemo svoje molitve Trojedinom Bogu da, po zagovoru Blažene Djevice Marije, Majke Gospodina našega Isusa Krista i majke Crkve, sv. Zelije i drugih svetih majki, i današnje majke uzmognu u svojoj svagdašnjici živjeti sveto i životom svjedočiti uzvišenost, ljepotu i snagu majčinstva.

U Zagrebu 31. siječnja 2018.,
na spomendan sv. Ivana Bosca, odgojitelja mladeži

✠ Mate Uzinić, dubrovački biskup,
predsjednik Vijeća za život i obitelj HBK

PORUKA ZA NEDJELJU TURIZMA PREDSJEDNIKA ODBORA HBK ZA PASTORAL TURISTA

Poruka za Nedjelju turizma – 6. svibnja 2018.

Nova turistička sezona u cijeloj našoj domovini, a posebno za sve one koji uz jadransku obalu i otoke prvenstveno žive od turizma, počinje s našim najvećim blagdanom Uskršnjem. Već prije Velikog tjedna ugostitelji i njihovi djelatnici počinju s posljednjim pripremama i uređivanjem svojih objekata kako bi za sam Uskrs dočekali i ugostili prve posjetitelje i turiste.

Svjesni smo da o dobroj turističkoj sezoni najvećim dijelom ovisi materijalno stanje i napredak cijelog

našeg društva i države. Zato se radujemo dolasku svakog gosta. No, nikad ne smijemo izgubiti izvida da je svaki gost prije svega osoba, stvorena na sliku i priliku Božju, te kao takav zavređuje naše poštovanje i ljubav. Iz te perspektive nameće se potreba da se s jednakom ljubaznošću pristupa imućnijim kao i onim gostima koji su skromnijeg imovinskog stanja.

Svaki susret može biti obostrano obogaćenje, ako se događa u dobromanjernosti i otvorenosti, te i rad s

turistima može doprinijeti našoj osobnoj izgradnji.

Naši gosti žele pronaći mir i okrijepu za tijelo, ali i za duh. Sigurno ste već doživjeli kako pojedini turisti i tijekom godišnjeg odmora zauzeto žive svoj kršćanski poziv te ga javno očituju stilom odijevanja, načinom prehrane te molitvom u određenim dijelovima dana kao i u raznim drugim prigodama. Neka nam u tome budu poticaj i nadahnuće da se i mi nikad ne sramimo svoje vjere nego da uvijek budemo spremni javno i odvažno posvjedočiti svoju pripadnost Kristu i Njegovoj Crkvi.

U tome smislu zašto u našim kućama i apartmanima turisti ne bi pronašli križ kao kršćansko obilježje i kao znak da znaju kamo su došli. Taj znak i nama samima treba biti podsjetnik tko smo i kako se kao vjernici Krista

raspetoga i uskrasnula trebamo ponašati. Znak križa može biti snažno sredstvo navještaja Kristova evanđelja, a naš način života i uslužnost potvrda naše vjere.

Kao dobri domaćini, razveselite svoje goste i poslužite svoje turiste, ali u svemu svojem zalaganju nađite vremena i za sebe, za susret s Isusom u molitvi kako biste bogate duše i otvorena srca mogli svojom dobrotom i velikodušnošću oplemeniti goste koji su vam poslani da neko vrijeme budu vaši ukućani.

Neka vas i sve vaše goste, u životu i radu, na odmoru i na putu, prati Božji blagoslov.

✠ Ivica Petanjak, krčki biskup,
predsjednik Odbora HBK za pastoral turista

PORUKA ZA NEDJELJU DOBROG PASTIRA – 2018. PREDSJEDNIKA VIJEĆA HBK ZA SJEMENIŠTA I DUHOVNA ZVANJA

Gospodin nas i danas poziva

Poštovana braćo i sestre!

1. Ove godine u listopadu održat će se Opća redovita sinoda biskupa koja je posvećena mladima pod naslovom: Mladi, vjera i razlučivanje zvanja. Petar naših dana – papa Franjo želi zajedno s braćom i sestrama u vjeri, a osobito s mladima dublje razmišljati o Božjem planu za naš život. Nismo plod slučajnosti niti rezultat kaotičnog djelovanja, već su naš život i prisutnost u svijetu plod Božjeg poziva. Papa Franjo uputio je svoju poruku za Svjetski dan molitve za duhovna zvanja: Slušati, razlučivati, živjeti Gospodinov poziv.

2. Živimo u nemirnim vremenima, ali Bog nas ne napušta. Želi nas susresti na našim odbjeglim i često beznadnim i prašnjavim stazama. Gospodin želi da poslušamo Njegov glas koji nam upućuje. Ne želi ga nametnuti našoj slobodi. U otvorenosti Božjoj riječi pozvani smo čitati naše svakodnevne događaje. Poziva nas da izadeemo iz svoga „ja” i okrenemo se onom „ti” – konkretnoj osobi, onima kojima je potrebna bliskost ljudi i blizina Boga. Bog nas poziva da budemo akteri i protagonisti povijesti koju s nama želi mijenjati i ostvarivati. Da bismo mogli čuti Njegov glas potrebna nam je tišina sa branosti koja je često protjerana iz našega srca. Božji glas nije bučan, već je poput laganog šapta i blagog lahora.

3. Riječ Božja je sjeme poziva koje kljija u našem srcu. Bez obzira na godine, poziv je uvijek svjež i mlad jer Bog je mlad, kako reče papa Franjo. Pozvani su znak Božje mladosti. U svakom vremenu potrebni su nam svjedoci nade, a osobito u vremenima zatvorenosti i okrenutosti prema sebičnosti i prošlosti. Oslobodenje zarobljenosti

fatalizma i ideologija, pozvani smo razvijati sposobnost „nutarnjeg čitanja života” – gdje i na što nas Gospodin poziva kako bismo bili suradnici Njegova poslanja? Pozvani smo biti produžena ruka koja svjedoči milosrdnu ljubav Boga Oca prema svim ljudima. Zanos koji nas zahvaća, potiče i druge da budu predani Bogu i ljudima.

4. Gospodin nas poziva danas. Na nama je pitanje odluke koju nije dobro odlagati. Naša misija je za sadašnji čas. Svaki je čovjek pozvan bilo na laički život u braku, bilo na svećeništvo ili redovništvo kako bi ovdje i sada postao Kristovim svećenikom, redovnikom, redovnicom, ili roditeljem – ocem i majkom. Doista je lijepo i velika je milost biti potpuno posvećen Bogu i služenju braći i sestrama!

5. Bog Otac ne prestaje pozivati mlade i odrasle koji su mlađi svojim duhom. No, mnogi bi mlađi mogli reći poput Petra: „Idi od mene! Grešan sam čovjek, Gospodine.” (Lk 5,8) Ali, dragi brate i sestro, Gospodin ne traži savršene nego skrušene i velikodušne. Možda si i ti među tima, na putu Gospodinova poziva. I ne boj se Gospodina koji ti dolazi, jer On želi danas biti u domu tvoga srca. Otvori mu i primi ga danas, jer možda ga već sutra prečuješ, zaboraviš, udaljiš se i od sebe i od Njega.

6. Poštovani mlađi, po godinama i u duhu, pozdravljam vas s željama pape Franje: Poslušajte Gospodinov glas! Prepoznajte svoje osobno poslanje u Crkvi i svijetu! Prihvativate ga i živite u današnjem času kojeg vam Bog daje.

✠ Marin Barišić, splitsko-makarski nadbiskup
i metropolit

PISMO BISKUPA ĐAKOVAČKO-OSJEČKE CRKVENE POKRAJINE O 10. OBLJETNICI NJEZINA UTEMELJENJA

Poštovana braćo svećenici i đakoni,
cijenjeni redovnici i redovnice,
dragi vjernici u biskupijama
Đakovačko-osječke crkvene pokrajine!

Slaveći svetkovinu Duhova, rodendan Crkve, želimo vas podsjetiti kako je papa Benedikt XVI., prije deset godina, 18. lipnja 2008., utemeljio Đakovačko-osječku crkvenu pokrajinu, s najvećim slavonskim gradom Osijekom u njezinu nazivu, u čijem je sastavu Đakovačko-osječka nadbiskupija, mlada Požeška biskupija te ponovno osamostaljena drevna Srijemska biskupija.

1. Deset godina naše Metropolije kratko je razdoblje, ali nas ono na svoj način povezuje s dugom poviješću Crkve u našim krajevima, koja je započela u ranokršćanskim zajednicama Panonije Srijemske, proslavljeni brojnim mučenicima, s metropolitanskim sjedištem u Sirmiumu. Nizala su se potom stoljeća iznimno bogate kršćanske duhovne i kulturne baštine, istodobno bremenita borbama za opstanak, ispunjena svakovrsnom patnjom. Težnja za vlastitom crkvenom organizacijom na prostorima sjeverne Hrvatske ostvarena je 1852. godine osnutkom Hrvatsko-slavonske crkvene pokrajine, sa sjedištem u Zagrebu. Nakon osamostaljenja Republike Hrvatske i teških stradanja u Domovinskom ratu, na području Slavonije, Baranje i Srijema utemeljena je nova Đakovačko-osječka crkvena pokrajina, s prvim nadbiskupom metropolitom mons. Marinom Srakićem.

2. Uspostava Metropolije obradovala je mnoge vjernike, jer je tim činom navedenim dijelovima naše domovine priznato regionalno značenje na crkvenoj razini. To je otvorilo nove mogućnosti pastoralnog rada, povezivanje i snažniju suradnju naših biskupija na različitim područjima crkvenog poslanja. Poseban izazov predstavljaju društveno-socijalne prilike u kojima živimo: osjetljiva i slojevita pitanja sve manjeg broja pučanstva, ekonomskog osiromašenja, iseljavanja, praćena nastojanjem da se u našim krajevima obnove perspektive za život i rad mlađih osoba i obitelji. Zaživjeli su već različite inicijative, osnovane su nove pastoralne, odgojno-obrazovne i karitativne ustanove te se osnažuje suradnja s važnim

institucijama znanstvenoga, kulturnoga i društvenog života. Unatoč teškim iskustvima u prošlosti, nastojimo oko iskrena dijaloga među kršćanskim Crkvama i narodima s kojima dijelimo „radosti i nadu, žalosti i tjeskobe“ vremena u kojem živimo.

3. Spomen 10. obljetnice Đakovačko-osječke crkvene pokrajine potiče je da u zajedništvo naših mjesnih Crkava ugradimo još snažnije pastoralno nastojanje naših župnih zajednica, još dublje i cjelovitije prihvatanje kršćanske duhovnosti i evangelizacijskog poziva. Očitovanje zajedništva naše Metropolije o 10. obljetnici njezina postojanja započeli smo minuloga 16. travnja hodočašćem svećenika iz svih naših biskupija u Staru Gradišku, da bismo iskazali poštovanje i zahvalnost brojnim svećenicima koji su tijekom komunističke vladavine bili zaslužnjeni u tamošnjem zatvoru. Ono će se hodočašćima svećenika i vjernika nastaviti u Srijemskoj biskupiji, 4. kolovoza na Tekijama (Petrovaradin), u predvečerje Gospe Snježne, u Požeškoj biskupiji, 31. kolovoza, na svetkovinu Gospe od Suza u Pleternici, te u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji, 1. listopada u Đakovu, na svetkovinu Obljetnice posvete katedrale.

Radujući se navedenim hodočasničkim susretima, molimo za vas darove Duha Svetoga, povjeravamo vas majčinskom zagovoru Djevice Marije, te vas sve blagoslovljamo i od srca u Gospodinu pozdravljamo.

Đakovo – Požega – Srijemska Mitrovica,
1. svibnja 2018.

✠ Đuro Hranić,
đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit, v.r.

✠ Antun Škvorčević,
požeški biskup, v.r.

✠ Đuro Gašparović,
srijemski biskup, v.r.

PRIOPĆENJA

PRIOPĆENJE S 56. ZASJEDANJA SABORA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

Zagreb, 10. – 12. travnja 2018.

Plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, 56. u nizu, održano je pod predsjedanjem predsjednika HBK zadarskog nadbiskupa mons. Želimira Puljića u Zagrebu od 10. do 12. travnja 2018. Na zasjedanju su uz članove HBK sudjelovali apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Giuseppe Pinto i izaslanici drugih biskupske konferencija: vojni ordinarij i potpredsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. Tomo Vukšić, predsjednik Slovenske biskupske konferencije ljubljanski nadbiskup mons. Stanislav Zore i uime Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda subotički biskup mons. Ivan Penzeš.

Pozdravljujući nazočne na početku zasjedanja nadbiskup Puljić čestitao je generalnom tajniku HBK mons. dr. Petru Paliću na imenovanju za novoga hvarskog biskupa te mu zaželio dobrodošlicu u zbor apostolskih nasljednika. Zahvalio je dosadašnjem hvarskom biskupu mons. Slobodanu Štambuku na njegovu doprinosu u djelovanju HBK, a posebice na njegovoj zauzetosti oko misijske aktivnosti. Predsjednik HBK podsjetio je na događaje od prošlog zasjedanja u listopadu 2017., te prikazao glavne teme zasjedanja. Ukratko se osvrnuvši na nekoliko dokumenata o kojima će se raspravljati na zasjedanju nadbiskup Puljić podsjetio je i na ovogodišnju korizmenu poruku pape Franje u kojoj je upozorio kako su vjernici često u „velikoj nevolji jer ih lažni proroci žele zavesti na krivi put”. U tom smislu nadbiskup je posebno istaknuo genderizam kao antropološko zastranjenje na koje su upozoravali sveti papa Ivan Pavao II. i Benedikt XVI. kao i papa Franjo, jer taj svjetonazor nameće novo tumačenje čovjeka koje nije spojivo ni s općeljudskim, a pogotovo ne s kršćanskim poimanjem čovjeka. Povezujući to s aktualnim prijeporima u Hrvatskoj oko tzv. Istanbulske konvencije, nadbiskup Puljić naglasio je kako zbog toga hrvatski biskupi, vjerni Učiteljstvu Crkve, ne mogu prihvati spomenutu konvenciju i njezinu interpretaciju.

U svom pozdravu apostolski nuncij mons. Giuseppe Pinto izvjestio je biskupe o predsinodalnom susretu mladih s Papom u Rimu, kao i o planiranom odlasku hrvatskih biskupa Ad limina kada će imati prigode susresti se s Papom i s odgovornima u uredima Svete

Stolice. Gledom pak na aktualne prijepore oko ratifikacije Istanbulske konvencije poželio je „neka se o tomu vodi mirna i plodna diskusija”. A u „produbljenju same materije gledom na kulturu koju širi rodna teorija, koja nije sukladna kršćanskim vrednotama koje su ukorijenjene u povijesti hrvatskoga naroda”, nuncij je poželio neka se „konzultiraju katolički stručnjaci”, a vjernici neka budu „postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenu kruha i u molitvama” (Dj 2, 42). Svoje pozdrave uputio je i mons. Tomo Vukšić uime BK BiH, mons. Stanislav Zore, uime Slovenske BK, te mons. Ivan Penzeš uime Međunarodne konferencije sv. Ćirila i Metoda.

U radnom dijelu biskupi su prihvatali konačni prijedlog dokumenta „Da vaša radost bude potpuna. Kateheza i rast u vjeri u današnjim okolnostima”. Toj odluci prethodile su različite faze rada koje su uključivale pisanje dokumenta, teološko stručnu i znanstvenu recenziju, savjetovanje crkvene javnosti o dokumentu kao i sustavno proučavanje biskupa u zadnje dvije godine. Osim što vrijednost dokumenta leži u činjenici da se prvi put u izradu dokumenta, uz stručna teološka i katehetska tijela, uključio i širi sloj naših vjernika, ali i čitavoga društva, on u sebi donosi temeljna polazišta za izgradnju novoga „lica župe”, odnosno konkretne crkvene zajednice. Dokument baštini pastoralnu i katehetsku tradiciju naše Crkve, osluškuje i tumači promjene u individualnom, ali i kulturno-društvenom kontekstu te proučava i nudi evangelizacijske i katehetske smjernice za vrijeme u kojemu se nalazimo. Usmjeren je najprije na stvarateljski angažman vjernika laika i njihova doprinos razvoju života župne zajednice, izvornoga mesta svakog evangelijskog i katehetskog rada Crkve.

Na zasjedanju su biskupi upoznati i sa sadržajem dokumenta „Placuit Deo – Svidjelo se Bogu” o nekim aspektima kršćanskoga spasenja koji je Kongregacija za nauk vjere uputila biskupima Katoličke Crkve, a objavljen je početkom ove godine. U tom se dokumentu promišlja o zabludema s obzirom na spasenje koje svoje izvore imaju u starodrevnim herezama gnosticizmu i pelagianizmu. Na samom početku toga dokumenta ističe se kako mu je svrha na tragu tradicije i poglavito

pozivajući se na papu Franju, naglasiti neke aspekte kršćanskoga spasenja koji danas mogu biti, zbog kulturnih promjena, teški za razumijevanje. Kongregacija upozorava kako su u naše vrijeme dva glavna krivotvorenja neo-pelagijanizam i neo-gnosticizam. Prva zabluda podrazumijeva stav pojedinca da on sam sebe spašava, a druga se svodi na spasenje zatvoreno u subjektivizam i nijekanje tijela. Nasuprot tim zabludama dokument potvrđuje da se spasenje sastoji u sjedinjenju s Kristom koji je Spasitelje, a mjesto primanja spasenja je po Crkvi.

Biskupi su se prvog dana zasjedanja na osobit način osvrnuli na prijepore koje je u hrvatskoj javnosti izazvala inicijativa aktualnih vlasti da se u Hrvatskom saboru ratificira Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Tim povodom su biskupi uputili zajedničku izjavu hrvatskoj javnosti u kojoj su ponavljajući već više puta istaknuta svoju predanost u zaštiti svih ljudi od nasilja, upozorili da Konvencija, osim onoga što se pozitivno ističe u njenom naslovu, svojim sadržajem otvara puno nedoumica i nejasnoća. Članovi HBK izrazili su svoje protivljenje ratifikaciji Konvencije smatrajući da Republika Hrvatska svojim zakonskim okvirom i provedbom može sama urediti pitanja suzbijanja nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Istaknuli su nadalje, da u Konvenciji postoje ideološki elementi sukladni 'rodnoj teoriji' odražavajući rodnu ideologiju na temelju koje se gradi takozvana 'gender kultura', strana kršćanskim i općeljudskim vrjednotama te protivna nauku Crkve. Dati svoj glas ZA ratifikaciju Konvencije značilo bi, istaknuli su biskupi u izjavi, otvoriti vrata nečemu što je u suprotnosti s ljudskom stvorenosću, s naravnim zakonom i s temeljnim vrijednostima kršćanske vjere i kulture. A to je pogubno kako za obitelj i narod, tako i za odgoj novih naraštaja. Stoga su pozvali narodne zastupnike u Hrvatskom saboru da se izjasne protiv ratifikacije Konvencije.

Suočeni s naznakama pritisaka na savjeti pojedinača biskupi su pozvali na osiguravanje slobode savjeti, izricanja vlastitih uvjerenja i stavova, jer bi nijekanje slobode bilo pokazatelj skliznuća u totalitarni mentalitet.

Upozorili su i da se kao vjernici trebamo čuvati svakoga pokušaja političke manipulacije Crkvom, ne odobravajući nikakvo očitovanje prijetnjama i uvredama usmjereno prema onima koji zastupaju svoja stajališta. Na kraju izjave biskupi su pozvali na molitvu za dar snage, poniznosti i mudrosti koja osjeća i poštije bilo naroda, ne gledajući tko iz sadašnjih prijepora može izaći kao 'pobjednik' ili 'poražen', kako bi se snaga dobra usmjerila prema boljitku hrvatske domovine, spominjući se nešobičnosti i žrtava podnesenih za slobodu i neovisnost.

Ove se godine održava Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji u Splitu i Solinu, od 15. do 16. rujna. Biskupi su upoznati s dosadašnjim tijekom pripremama kao i s bogatim programom samoga susreta.

Na zasjedanju su biskupi dogovorili i neke pojedinstvene vezane za njihov pohod Ad limina apostolorum koji će se održati od 12. do 17. studenoga 2018. Prvoga dana pohoda, 12. studenoga, predviđen je susret sa Svetim Ocem, a potom će biskupi obići Kongregacije i Ureda Svete Stolice.

Predsjednici pojedinih tijela, Komisija, Vijeća i Odbora HBK podnijeli su redovita godišnja izvješća.

Na zasjedanju su donesene i odluke o pojedinim mandatima u tijelima HBK. Gospicko-senjski biskup Zdenko Križić izabran je za predsjednika Biskupske komisije HBK za liturgiju, a krčki biskup Ivica Petanjak za predsjednika Odbora HBK za pastoral djelatnika u zdravstvu. Predsjedniku Vijeća HBK za laike riječkom nadbiskupu Ivanu Devčiću produžen je mandat na novih pet godina kao i predsjedniku Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja splitsko-makarskom nadbiskupu Marinu Barišiću. Svećenik Zadarske nadbiskupije don Šimun Šindija izabran je za ekonoma HBK.

Susret članova Stalnoga vijeća HBK s provincijalkama u RH planiran je 3. svibnja 2018., a susret biskupa s redovničkim provincijalima bit će upriličen 18. lipnja 2018. Jesensko, 57. zasjedanje Sabora HBK, održat će se od 9. do 11. listopada 2018. u Zagrebu.

Tajništvo HBK

20. REDOVITO GODIŠNJE ZAJEDNIČKO ZASJEDANJE BK BIH I HBK

Sarajevo, 14. ožujka 2018.

Članovi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i Hrvatske biskupske konferencije održali su svoje dvadeseto redovito godišnje zajedničko zasjedanje 14. ožujka 2018. u Nadbiskupskoj rezidenciji u Sarajevu, pod predsjedanjem vrhbosanskog nadbiskupa metropolita kardinala Vinka Puljića, predsjednika BK BiH, i zadarskog nadbiskupa Želimira Puljića, predsjednika HBK. U radu zasjedanja sudjelovala su 24 člana dviju biskupske konferencije, dok su se trojica članova ispričala.

Apostolski nuncij u BiH nadbiskup Luigi Pezzuto sudjelovao je u uvodnom dijelu zasjedanja te u svom obraćanju istaknuo važnost susreta dviju biskupske konferencije tijekom kojeg promišljaju o življenoj stvarnosti međusobnog zajedništva i načinima sve dublje povezanosti.

Biskupi su saslušali godišnje izvješće o radu Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu i Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu. Upoznati su s personalnim i aktualnim pitanjima u hrvatskim

župama i misijama, s finansijskim stanjem Fonda solidarnosti te s događanjima u 2017. i planovima za 2018. godinu kao i s nekim otvornim pitanjima i izazovima. Izrazili su zahvalnost članovima spomenutog Vijeća i djelatnicima dušobrižništva, a posebno svim svećenicima, đakonima, redovnicama i pastoralnim suradnicima i suradnicama u hrvatskim župama i misijama širom svijeta. I ovom prigodom potiču sve Hrvate katolike koji su otišli iz Republike Hrvatske, Bosne i Hercegovine i drugih zemalja u kojima su Hrvati autohtonji, da gaje vezanost s Katoličkom Crkvom tamo gdje žive i aktivno se uključuju u hrvatske župe i misije. Također potiču vlasti u republikama Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini da stvore uvjete za ostanak posebno mladih ljudi, ali i da pomognu svim onima koji bi se željeli vratiti u Republiku Hrvatsku ili u Bosnu i Hercegovinu.

Iz izvješća o službenom pohodu Papinskom hrvatskom zavodu sv. Jeronima u Rimu biskupi su upoznati sa stanjem te novostima i promjenama u spomenutom Zavodu i radu Nadzornog odbora kao i o broju studenata u tekućoj akademskoj godini koji studiraju na deset rimskih crkvenih (sve)učilišta, a dolaze iz 15 biskupija Crkve u hrvatskom narodu. Također su izabrali sadašnjeg vice-rektora preč. Marka Đurina na novi mandat te s radošću prihvatali izvješće o pozitivnom ozračju u Zavodu koji je od posebne važnosti za Crkvu u hrvatskom narodu.

U izvješću o provedbi akcije Tjedan solidarnosti s Crkvom i ljudima u BiH pod geslom „Da se ne ohladi ljubav mnogih”, biskupi su informirani o dobroj suradnji Hrvatskog Caritasa i Caritasa Bosne i Hercegovine. Zahvaljujući spomenutoj akciji, sufinancirani su brojni karitativni projekti u biskupijskim zajednicama u Bosni i Hercegovini kroz koje se pomaže starim i iznemoglim osobama, djeci i mladima u potrebi. Biskupi su, također, upoznati da je u isto vrijeme u Bosni i Hercegovini provedena karitativna akcija pod nazivom Nedjelja solidarnosti. Zahvaljujući svima koji svojim molitvama, prilozima i karitativnim pothvatima pokazuju otvoreno srce za ljudе u potrebi. Posebnu su pozornost posvetili teškom stanju u katoličkim župnim zajednicama koje su prognane tijekom rata te u njima sada živi mali broj vjernika. Svjesni potrebe da učine sve što im je moguće kako bi pomogli opstanak, ostanak i povratak posebno u takve župe, biskupi potiču sve ljudе u vlasti da se snažnije zauzmu oko ispravljanja nepravde te da se ponajprije tim ljudima pruži konkretna pomoć u stvaranju uvjeta za život dostoјan čovjeka.

Na dnevnom redu zasjedanja bilo je i godišnje izvješće o radu Komisije HBK i BK BiH za hrvatski martirologij koja želi pomoći u rasvjetljenju bremenite prošlosti s prvotnim ciljem što detaljnijeg prikupljanja podataka o mogućim žrtvama ubijenima iz mržnje „prema vjeri” (in odium fidei) za koje postoji mogućnost uzdizanja na čast oltara. Biskupi su izrazili zahvalnost biskupijskim povjerenicima i drugim članovima Komisije za njihov rad

Svjesni da je svećenička formacija odlučujuća za poslanje Crkve, biskupi su upoznati s potrebom dorade Temeljnih odredbi o svećeničkom odgoju i izobrazbi za dvije Biskupske konferencije u skladu s novim dokumentom Ratio Fundamentalis Institutionis Sacerdotalis. Dali su potporu za nastavak izrade programa za trogodišnju trajnu formaciju biskupijskih i redovničkih odgojitelja i odgojiteljica kroz suradnju Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja i Vijeća za bogoslovna i Vijeća za mala sjemeništa BK BiH.

Biskupi su upoznati s tijekom priprema za Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji koji će se održati u Splitu i Solinu, 15. i 16. rujna 2018. pod geslom „Obitelj – izvor života i radosti”.

Biskupi su razmišljali o najboljim načinima suradnje HBK i BK BiH na liturgijskom planu u duhu Apostolskog pisma u obliku motu proprija pape Franje Magnum principium gdje se ističe kako „u biskupskim konferencijama u kojima se govori istim jezikom treba jamčiti i vjerno sačuvati smisao izvornog teksta prevedenih bogoslužnih knjiga”, i da to uvjek ima „odražavati jedinstvo rimskog obreda”.

Svi nazočni biskupi, u zajedništvu s apostolskim nuncijem u Bosni i Hercegovini nadbiskupom Luigijem Pezzutom, 13. ožujka 2018., na petu obljetnicu izbora pape Franje, slavili su misu u katedrali Srca Isusova u Sarajevu. Svečanom euharistijskom slavlju predsjedao je kardinal Vinko Puljić, a propovijedao nadbiskup Želimir Puljić. Također su, 14. ožujka 2018. slavili euharistiju u crkvi Sv. Ćirila u Metoda s bogoslovnom zajednicom i svećenicima u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu. Predsjedao je i propovijedao nadbiskup i metropolit splitsko-makarski Marin Barišić, predsjednik Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja.

Tajništvo HBK
Tajništvo BK BiH

PRIOPĆENJE KOMISIJE HBK „IUSTITIA ET PAX”

O arbitražnom sporu s Republikom Slovenijom i o održavanju usmene rasprave 2. svibnja o slovenskom zahtjevu za mišljenjem Europske komisije

Arbitražni spor oko određivanja granice već više godina opterećuje odnose između Republike Hrvatske i Repu-

blike Slovenije, a osobito u posljednje vrijeme nakon što je Republika Hrvatska napustila kompromitirani postu-

pak arbitraže te jednostranog nastojanja da se provede odluka Arbitražnog suda. U tom duhu smatramo da će i najnoviji zahtjev Republike Slovenije da se Europska komisija izjasni o tome da li Hrvatska odbijanjem primjene arbitražne odluke krši europsko i međunarodno pravo te potom moguća tužba pred sudom Europske unije, ukoliko ne dođe do implementacije presude arbitražnog suda, samo produbiti ovaj spor i udaljiti nas od mogućeg dogovora.

Polazeći, naime, od kršćanskih načela pravde i mira želimo podsjetiti da granice ne smiju dijeliti ljudi nego ih povezivati u duhu otvorenosti i njegovanja dobrosusjedskih odnosa. Stoga se nadamo da će Europska komisija prepoznati napore Vlade Republike Hrvatske za dobrosusjedskim rješenjem ovog pitanja te podržati prijedloge koji pridonose uspostavi dijaloga. Mišljenja smo da kažnjavanje ribara, a jednakost tako i ucjenjivanjem sprječavati kandidaturu Republike Hrvatske za članstvo u Organizaciji za europsku gospodarsku suradnju i razvoj, ne pridonosi uspostavi istinskog dijaloga i rješavanju problema.

Vjerna svom poslanju, ova Komisija stoga poziva, vjernike i javnost, hrvatsku i slovensku, da učine sve da se izbjegnu incidenti te ne dođe do daljnog trivenja

između Hrvatske i Slovenije, kojih nikad nije bilo u povijesti. Vjerujemo da je sadašnje stanje moguće prevladati dobrom voljom, razgovorima dviju vlada, obraćanjem kompetentnim međunarodnim sudskim institucijama, ali i susretima predstavnika naših mjesnih Crkava, osobito u cilju povratka na dobrosusjedске navade građana i mjesnih vlasti. Smatramo da Komisije „Iustitia et Pax“ naših dviju biskupske konferencije ne bi smjele svojim pojedinačnim izjavama i reakcijama na njih dodatno produbljivati napetosti, nego da su pozvane pridonositi njihovu smirivanju, jačanju klime mirnog dijaloga te postupnog rješavanja svih spornih pitanja. Stoga, umjesto izlaženja u javnost svojom novom izjavom o određivanju granice između naših država, predlažemo i pozivamo Komisiju „Iustitia et Pax“ Slovenske biskupske konferencije da se mi članovi dviju Komisija uskoro susretнемo zajedno te da – u duhu istine – i sami pridonesemo miru i pravednosti, a osobito povratku povjerenja i uspostavi dobrosusjedskih odnosa.

U Đakovu, 29. travnja 2018.

mons. dr. Đuro Hranić, nadbiskup đakovačko-osječki,
predsjednik Komisije HBK „Iustitia et Pax“

PRIOPĆENJE STALNOG VIJEĆA HBK O REFERENDUMSKIM INICIJATIVAMA

Stalno vijeće Hrvatske biskupske konferencije na svojoj sjednici u Zagrebu, 3. svibnja 2018. godine, obaviješteno je da su župni uredi naših nad/biskupija minulih dana primali dopise od građanskih inicijativa: *Istina o Istanbulskoj i Narod odlučuje* glede prikupljanja potpisa za referendum sa zamolbom da o njima izvijeste vjernike u crkvama i omoguće prikupljanje potpisa u crkvenim prostorima. Autori navedenih dopisa ističu da su o tome obavijestili hrvatske biskupe, što može stvoriti određene nejasnoće. Stalno vijeće Hrvatske biskupske konferencije smatra da takve aktivnosti nisu primjerene sakralnom prostoru, te da se o njima u crkvi ne daju obavijesti kako se ne bi opterećivalo nedjeljno bogoslužje.

Valja trajno imati pred očima ono što naglašava Drugi vatikanski sabor: „Politička zajednica i Crkva, svaka na svome osebujnom području, jedna o drugoj neovisne su i autonomne. Obje su, iako s različitog naslova, u službi osobnog i društvenog poziva istih ljudi“ (GS 76). Budući da svoje poslanje Crkva ostvaruje u demokratskom društvu, ona potiče svoje vjernike da pridonese humanijoj izgradnji društva, posebno kad je u pitanju promicanje čovjeka i dostojanstvo braka i obitelji (usp. GS 47-48).

Crkvi je, naime, stalo da se promiče i poboljšava proces političkoga odlučivanja tako da se, s jedne strane, omogućuje sloboda izjašnjanja, i to što neposrednija, pravednija i odgovorna zastupljenost svih hrvatskih državljana u političkome životu, te da se, s druge strane, onemogući izigravanje i odstupanje od stavova i vrijednota za koje su zastupnici dobili povjerenje svojih birača.

U tom vidu očekuje se da Kristovi vjernici laici zastupaju i promiču kršćanske vrijednote u pluralističkom društvu, kao i sve ono što služi većem razvoju demokracije i općem dobru društva. Istimemo kako je svaki vjernik slobodan poduprijeti nastojanje da se izravnim sudjelovanjem građana unaprjeđuju vrijednosti koje u sebi sadrži demokratski sustav i što jasnije čuje glas naroda, dakako uz poštivanje zakonskih okvira i pravnog porekta Republike Hrvatske.

O 120. obljetnici rođenja blaženoga Alojzija Stepinca, koji je trajno vidljivi kompas na putu istine, slobode i ljubavi zazivamo njegov zagovor uz pozdrav i blagoslov u Gospodinu.

Stalno vijeće HBK

IMENOVANJA

DON PETAR PALIĆ IMENOVAN HVARSKIM BISKUPOM

Papa Franjo prihvatio je odreknuće mons. Slobodana Štambuka na pastoralnom služenju hvarske biskupije u skladu s odredbom kanona 401 § 1 Zakonika kanonskoga prava, te je za novog hvarskog biskupa imenovao don Petru Paliću, svećenika Dubrovačke biskupije i dosadašnjeg generalnog tajnika Hrvatske biskupske konferencije, priopćila je 9. ožujka 2018. Apostolska nuncijatura u Republici Hrvatskoj.

Don Petar Palić je porijeklom iz Janjeva, najstarije hrvatske dijaspore na Kosovu. Rođen je 3. srpnja 1972. godine u Prištini, tadašnjoj Skopskoprizrenskoj biskupiji. Nakon osnovne škole pohadao je Klasičnu gimnaziju u Skoplju i Subotici te od 1990. do 1995. godine Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu. U listopadu 2005. godine upisao je poslijediplomski studij na Teološkom fakultetu Karl-Franzens Sveučilišta u Grazu, na kojem je postigao doktorat iz teologije 2009. godine. Za svećenika Dubrovačke biskupije zaređen je 1. lipnja 1996. godine.

U Dubrovačkoj biskupiji obnašao je slijedeće službe:

- Od 1996. do 2005. službu predstojnika Katehetskog ureda;
- Od 1998. do 2005. službu osobnog tajnika dubrovačkog biskupa;

- Od 1999. do 2017. službu ravnatelja Ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika.
- Od 2005. do 2008. upravljao je župom Dobl u biskupiji Graz-Seckau, u Austriji.
- Godine 2009. imenovan je biskupskim vikarom za pastoral, a od 2011. do 2017. obnašao je službu generalnog vikara Dubrovačke biskupije.
- Godine 2003. bio je predsjednik Središnjeg odbora za pripremu posjeta Svetog Oca Ivana Pavla II. Dubrovniku i predsjednik Organizacijskog odbora Sudjela hrvatske katoličke mladeži u Dubrovniku 2014.
- Predstojnik je Stolnog Kaptola sv. Marije u Dubrovniku, a bio je i član Vijeća HBK za katehizaciju i novu evangelizaciju.
- Na izvanrednom zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije 25. siječnja 2017. izabran je za generalnog tajnika Hrvatske biskupske konferencije.

Gовори njemački i talijanski jezik, služi se engleskim, ruskim i makedonskim jezikom.

Tiskovni ured HBK

IMENOVANI RAVNATELJ I GLAVNI UREDNIK HRVATSKE KATOLIČKE MREŽE

Na izvanrednom plenarnom zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije, koje je održano u ponедјeljak 22. siječnja, biskupi su za ravnatelja Hrvatske katoličke mreže izabrali mons. Fabijana Svalinu, svećenika Đakovačko-osječke nadbiskupije i ravnatelja Hrvatskog Caritasa.

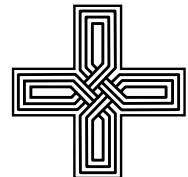
Na istom su zasjedanju biskupi za glavnog urednika Hrvatske katoličke mreže izabrali Sinišu Kovačiću.

Siniša Kovačić rođen je u Koprivnici 1977. godine. Oženjen je i otac jednog djeteta. Završio je studij novinarstva na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.

Polaznik je doktorskoga studija komunikologije u Mostaru. Kao mladi novinar radio je na radiju, pisao kolumne u novinama, a na HRT-u djeluje od 1996. kao novinar, reporter, urednik, koordinator i komentator. Tijekom 2016. bio je v.d. glavnog ravnatelja HRT-a.

Više godina kao vanjski suradnik predaje novinarstvo na više fakulteta i visokih učilišta. U nastavnom je zvanju predavač i višeg asistenta. Jedan je od utemeljitelja i bio je prvi predsjednik udruge Hrvatski novinari i publicisti.

IKA

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

HR-10000 ZAGREB, Ksaverska cesta 12A

Tel. 01 5635 009

e-mail: hbk@hbk.hr

www.hbk.hr

